

Dél-Árnylat

Onor. Biblioteca Universității din Cluj
Sibiu

ROBIN Lapkiadó
Részvénytársaság
Felolós szerkesztő:
Dr. PUHALA SÁNDOR

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Timișoara-Temesvár, I.,
Piata Brațianu 3.
Telefon 28-10

A Timis-Torontal-i törvényszék bejegyzési száma 83.
(Dos. No. 934/1938)

Alapította:
Dr. VUCHETICH ENDRE és Dr. VARNAY ELEMÉR

Lelki közösség

A Szentírásból olvasom az első keresztény gyülekezetéről: „Mindennük köz vala”. A közösségi gondolat és élettorma jelenében különösen szívén üt a kétezer esztendő „tudósítás”. Tehát nem új, nem is kétezer esztendő, hanem örök gondolat ez: a teremtő Isten gondolata, kétségtelen, hogy földi, emberi vonatkozásban először az első keresztények életében öltött formát, mert: nekik „mindennük köz vala”.

Talán erre a tényre támaszkodnak azok, akik Jézus földi munkájában és egyházában a modern idők kommunizmusának alapját vélik felismerni. Hiszen igaz, az első keresztények élete a Szentlélek által meghatározott és kormányzott eszményi kommunizmus volt, de mégis merőben ellentéte a Sztalin, Lenin, Marx stb., modern kommunizmusának. Olyan különbség van közöttük, mint a menny és föld, a lélek és test, az ember munkája és az Isten munkája között. Jézus maga állítja magáról: „Nem azért jöttem, hogy a törvényt megszegjem”... s míg egyfelől betölti és betölteti a tizedik parancsot, másfelől megosztja és megosztja hűveivel is mindazt, amiük van. Kommunizmus volt ez is, de egy olyan isteni kommunizmus, amelyik megfordította az ember közismert jelszavát — „ami a tied az az enyém” — s helyette élő szívekbe plántálta a szeretet egyetlen lehetséges törvényét: „Ami az enyém, az a tied is!” — Kifejezésben csekélyke különbség, de lényegben két végzetesen ellentétes világ! — Hogy mennyire komolyan vették az első keresztények az igazi közösségi életnek a lelki közösségnek ezt az elengedhetetlen követelményét, arra bizonyosság az életük és eredménye: a pogány-világ bukása s a kereszténység diadala. Szinte nem is hiáné az ember, hogy ilyen óriás hatalom a közösségi lélek, ha nem azt nézi, hogy mit kap, hanem azt, hogy mit adhat s az áldozat tűzében dicsőül meg.

S talán még mélyebb értelmét kaptuk a közösségi életnek és az evangélium lelke ellen sem vétünk, ha fordítva állítjuk magunk elé a tételt: Így: „A köz vala mindennük”. Mennyire elmélyíti a közösségi élet-szemléletet az evangéliumi utalásnak ilyen kétoldalu alkalmazása. Hogy megerősödnék az összedobbanó szívverések! Mint egy biztos cél felé menetelő, láthatatlan hadsereg óriás dobverései. Hol tartana az emberiség, s hol tartana csak egy nemzet is, ha élete minden viszonylatában érvényesíteni tudta volna ezt a kettős életparancsot és rendeltetést: tudta volna ma gasztosítani önmagában: „Mindennük köz legyen” és „A köz legyen mindennük”.

Pedig a történelem bizonyossága szerint még a pogány népek tömegeiben is akadtak lelkek, akik áldozni tudtak a közeért. A görögök és rómaiak történelme is esodálato példákat őriz s amíg az embernek eszményei lesznek, lehetetlen, hogy a Mucius Scaevolák és Leonidasoknak a közösséget hozott áldozatai a férfiaság és kötelességteljesítés példaképeiként ne ragyogjanak a lélek egén.

De vajjon hogyan állunk mi a közösségi életparancsal?

Szeretjük-e annyira Istentől kapott közkincesinket, hogy ha kell meg is tudjunk halni — s ami ennél adott körülmények között még nehezebb — élni, tenni, áldozni is tudjunk értük?

Amíg ez meg nem valósul, addig minden egyéni és közösségi életmegnyilvánulásunk csak látszat, csalóka ábránd, fel-fellobbanó lidércfény, a pusztulás és enyészhetetlenség közösségi közönség ott kezdődik, ahol az egyéni és közösségi élet olyan elválaszthatatlan egységre jut, hogy kölcsönösen érzi egymásnak minden legkisebb rezdülését: örömet, mosolyát, megelégedését, — betegséget, nyomorát, gátlásait s a közös szív és lélek szeretetének erejével siet részt venni az örömlében és segíteni a bajban akkor is, ha a segítség önmegtartóztatást és áldozatot követel.

Nagy feladat lenne felsorolni a javakat, amelyeknek védelmére minden valamirevaló közösség kötelezett. Összefoglalni már könnyebb, mert a summája: maga az élet! Közösségekben, közös akarattal, szív-

vel és karral védeni az egyén életét s egyénileg mindent megtenni a közösség egészséges életének szolgálatában, ez a legfőbb közösségi követelmény. S mint-hogy az élet csak úgy érték, ha nemcsak jelene, hanem jövője is biztosított, önként következik, hogy legfontosabb teendők az élet jövőjének szolgálatára.

Igy már megfoghatóvá sűrűsödik a nagy feladat, hiszen mindenki érzi, hogy a jövődöt követelő élete a lehető legegényibb valóság s mégis a legdrágább közönség. Azt is érezzük — többé kevésbé — hogy mit kell tennünk a magunk, szeretteink és saját gyermekünk életének a holnapjáért és holnapután-jáért, de vajjon érezzük-e épen olyan erősen, hogy mit kell tennünk a mások életéért, gyermekeiért? Azoknak a jövődjéért, akikért senki sem aggódik, akikkel senki sem törődik, akik a senki hozzátartozói, gyermekei. Érezzük-e, milyen mélységes igazság, hogy a gyermek nem az „enyém”, nem a „tied” s nem is az „övé”,

hanem a „miénk” s mint ilyen, a legerősebb közösségi kapcsolat! S mert a miénk, azért közösségi életünknek kötelességteljesen kötelező, hogy mit teszünk érte. A mi gyermekünkért!

Sok áldott intézmény, esecsemő-gyermekotthon, árvaház, menhely mutatja közösségünk egyre erősödő öntudatát és életét. De még nagyon sok a teendő. Nincs falu, város, ahol ne lenne olyan gyermek, asszony vagy agg, aki rászorul a közösség támogatására, gondozására, ellátására. Most amikor közeledünk és készülünk a bethlehemi Gyermek ünnepe, aki az igazi közösség megeremtője volt e földön, ne feledkezzünk meg az ő „kicsinyeiről! Minél több szív rezdül meg az éhez, fázó gyermek fájdalomtól s indul könyörületre, minél több áldozatra nevelő szándék és példaadás veszi körül a tetetesebb gyermekeket, annál biztosabb, hogy jó uton haladunk az igazi, lelki közösség beteljesedése felé.

ERŐSE MIKLÓS (Deva-Déva)

Egymillió tonna ellenséges hajótér pusztult el november hónapban

A német haditengerészeti és légi erők háborús csusteljesítménye: 166 ellenséges hajót, 1.035.200 tonna hajóteret süllyesztettek el

Berlinből jelenti a Rador: A német katonai parancsnokság az utóbbi napokban megelégedett azzal, hogy csak összefoglaló képet nyújtott a frontokról, a nélkül, hogy az események részleteit ismertette és ezáltal a fejleményekbe betekintést nyújtott volna. Ezzel szemben az angolszások állandóan visszatértek a novemberi eredményekre. Hangoztatják, hogy az angolszás hadműveletek időben és térben egyenlő szerre folynak. Utalnak arra, hogy az angolszások nyugaton, valamint Észak-Afrikában megszerezték a légi fölényt és végül a bolsevisták offenzívája a legnagyobb erőfeszítésre készíteti a német véderőt. Német körök nem szállnak vitába ezekkel a megállapításokkal, csupán leszögezik, hogy az az erőlködés, amelyet a tengely katonai téren az utóbbi időben végzett, minden várakozást felülmúl, fokozott katonai ütőképességet bizonyít. Ezenkívül a háború menetében nem történt olyan esemény, amely meglepte volna a német katonai vezetést. Végül megállapítják, hogy Európa ma jól védett erődítmény. A jelenleg folyamatban levő katonai hadműveletekkel kapcsolatban utalnak arra, hogy a szovjet offenzíva napról-napra gyengül és a szovjet csapatok messze vannak attól, hogy elérjék a kitűzött stratégiai célokat. Észak-Afrikában a tengelyes csapatok ellentállása, ha nem is változtatta meg gyökeresen a helyzetet, mégis megakadályozza a brit és északamerikai erők előrenyomulását és ebben a körzetben a stratégiai kulcs-pontok a tengelyes csapatok kezében vannak. Ezek a körülmények az okai annak, hogy Churchill brit miniszterelnök legutóbbi beszédében a hangsúly nem a katonai hadműveleteken volt, hanem a politikai részt domborította ki és a stratégiai jellegű részek helyett inkább az Olaszország ellen való támadást részletezte,

Súlyos csapás érte az ellenséges haditengerészeti

A német véderő főparancsnoksága tegnap a következő különjelentést adta ki:

Német haditengerészeti és légi erők november hónapban összesen 166 ellenséges hajót süllyesztettek el, 1.035.200 tonna úrtartalommal. Ezzel a szeptember hónapi hajóelsüllyesztések eredményét kerekén 23.500 tonnával múlták felül és így a háború legnagyobb eredményét érték el ezen a téren.

Német buvárnaszádok az Atlanti-óceán északi és déli részén, az Északi Jéges-tengeren, az Indiai-óceán határos vizeken és Francia-Észak-Afrika partjai mentén 119 ellenséges kereskedelmi és szállító hajót süllyesztettek el 955.200 tonna úrtartalommal.

Német gyorsnaszádok az Északi-tengeren és a Cseatornában 8 különböző nagyságu ellenséges hajót pusztítottak el, 20.000 tonnával, a német légierő harci kötelékei pedig 60.000 tonna úrtartalmu 9 kereskedelmi hajót semmisítették meg.

A német buvárnaszádok ezenfelül 30, a légierő pedig 72 ellenséges hajót oly súlyosan megrongáltak, hogy jórészt elvesztésével számolni lehet.

A rendkívüli súlyos időjárás és harci feltételek

mellett a német tengeralattjáró fegyvernem ezzel legmagasabb eredményét érte el ebben az esztendőben, kerek 200.000 tonna ellenséges hajótér elpusztításával.

Az ellenséges hadihajókkal folytatott harcok során a német buvárnaszádok elsüllyesztettek 3 cirkálót, 6 rombolót, 2 korvetta és 1 tengeralattjárót, ugyanakkor torpedóalakkal megrongáltak egy repülőgépanyahajót, 2 cirkálót, 3 rombolót és több biztosító tengeri egységet. A légierő elsüllyesztett 1 buvárnaszádot és egy kisebb angol hadihajót, megrongált egy hadihajót, illetve egy nehéz cirkálót, 4 repülőgéphordozó hajót, 28 cirkálót, egy rombolót és kisebb egységeket részben többször súlyosan eltalált.

A jelentett számokban nincs benne a szovjet kereskedelmi és szállító flotta vesztesége

A német légierő a Fekete-tengeren, a Kaspi-tavon, a Volga alsó folyásánál és a Ladoga-tavon elsüllyesztett összesen 19 szovjet szállító hajót, köztük két tartályhajót. Ezenkívül 26 különböző szállító hajót megrongáltak. Elpusztítottak még egy szovjet ágyúnaszádot, két gyorshajót és egy légvédelmi hajót pedig megrongáltak.

A német főhadiszállás legújabb jelentése

A német vezéri főhadiszállásnak kedden délből kiadott harctéri jelentése szerint a Tuapsetől északkeletre levő körzetben a szovjetország támadások összeomlottak és az ellenség súlyos veszteségeket szenvedett. A Terek-szakaszon, részben ellentámadásokkal, szintén visszautasították az ellenséges támadást.

A Volga és Don között tegnap is folytatta a szovjet a támadási kísérleteket, amelyek az ellenség rendkívül súlyos veszteségei után meghiusultak. A német ellentámadás kiinduló állásaikon túl vetette vissza a szovjet csapatokat. A német csapatok sok hadifoglyot ejtettek és nagymennyiségű hadianyagot zsákmányoltak.

A nagy Don-kanyarulatban a szovjetes csapatok helyi jellegű támadásai meghiusultak. Harci és romboló repülőgépek kötelekei eredményesen támogatták a véderő csapatait. Vadászipülő-kötélek negyvenhárom, a légierő tüzésége pedig nyolc szovjet repülőgépet lőtt le. Három német repülőgép elveszett. A Don középső folyásánál a légi kötelékek éjszaka és nappal bombázták az ellenséges csapatzállásokat és vasúti berendezéseket.

Kalinintől délnyugatra és Toropez környékén to-

Tíz nap alatt 1024 ellenséges harcikocsit pusztítottak el a német csapatok

Berlinből jelenti a Rador: A német véderő száz-földi csapatai a keleteurópai arcvonalon november huszadika és harmincadika között, tehát tíz nap leforgása alatt, ezerhuszonnegy ellenséges harcikocsit semmisített meg.

GYÖZELMES HARCOK SZTALINGRÁDNAL

Berlinből jelenti a Rador: A sztalingrádi utközetéről érkezett legutóbbi jelentésekből megállapítható, hogy

a német csapatok hétfőn mindenütt győzelmes harcokat vívtak és több ezer hadifoglyot ejtettek.

SVAJC FURCSA SEMLEGESSÉGE

Berlinből jelenti a Rador: Az angol repülő rendszereken megsértik Svájc semlegességét és Svájc a

A német és olasz erősítések Afrikában meglepték az angolszászokat

Stockholmból jelenti a Német Távirati Iroda: Little Hart angol katonai szakértő a szövetséges nemzetek északafrikai helyzetével foglalkozva azt írja, hogy

Angliában bizonyos idő óta a közvélemény mintha rácbredt volna a valóságra.

Megállapítja, hogy a tengelyes csapatoknak a nyolcadik brit hadsereg részéről való üldözése „nem járt olyan eredménnyel, mint amilyen az elemeini győzelem után várható lett volna”. A német és olasz egységek a hihetőnek vélnél jóval nagyobb erőkkel érték el új állásukat. A nyolcadik brit hadseregnek ezért jól elő kell készítenie elkövetkező hadmozdulatait s ez magyarázza meg a jelenlegi szünetet — írja az angol katonai cikkíró.

Göbbels dr. beszéde

A német hadsereg a biztos győzelem tudatában harcol

Berlinből jelenti a Rador: Göbbels dr. német birodalmi miniszter az egyik katonai iskola tisztikara előtt hétfőn mondott beszédében kijelentette, hogy a német hadsereg, amely az elmúlt télen megszerezte a szükséges tapasztalatokat, a biztos győzelem tudatában harcol. Németország az afrikai események további fejlődése elé is bizalommal tekint. Az ellenség hangos kiabálása nem változtathat azon a té-

Csapatokat szállító angol óceánjáró pusztulása

Rómából jelenti a Rador: A Giornale d'Italia című újság kiküldött munkatársa közli, hogy a Tronside nevű 20.043 tonnás angol óceánjáró gőzös, amelyet a Guido Bracardo főhadnagy parancsnoksága alatt harcoló olasz tengeraltjáró legutóbb elsüllyesztett, csapatokat szállított és mintegy kétezer ember volt a fedélzetén, amikor elpusztult.

Ez a nagy gőzös, amely régebben Anglia és Ausztrália között gyorsjáratú forgalmat bonyolított le, négy darab 120 milliméteres ágyúval és négy légharító gépfegyverrel volt felszerelve és valóságos segéd-cirkáló volt. Amikor az olasz tengeraltjáró megtámadta, éppen csapatokat szállított Afrikába.

A hajót három torpedó érte és olyan lassan

vábi folynak az elkeseredett harcok. Német harci és zuhanóbombázó repülőgépek, részben mélyrepülésben, pusztító támadásokat intéztek az ellenséges páncélosok készletét helyei, menetoszlopok és autószerelvények ellen.

November 20—30 között a véderő csapatai a keleti fronton folyó harcok gyűjtőpontjában 1024 ellenséges páncélosot semmisített meg. Légi támadásokkal és légharító ütegekkel további 148 páncéloscsit pusztítottak el.

Kirenkjában csak helyi jellegű harcok voltak. A német légierő bombázta és lőtte a brit gépkocsioszlopokat és az egyik légi támaszpontot. Német és olasz páncélos csapatok a légierő hatásos támogatásával megtámadták az előrehaladó brit gépesített osztagokat Tuniszban és több foglyot ejtettek.

Német harci repülő nappal és éjszaka bombázták Bone és Algir kikötő berendezéseit és többek között egy nagy szállítóhajót is eltaláltak.

Német harci repülő nappali támadással Anglia déli részében különböző katonai berendezéseket bombáztak és a tenger felett két ellenséges repülőgépet lelőttek. A németek vesztesége két repülőgép volt.

maga részéről, már megszokottá vált, tipikus közleményekben számol be ezekről a brit akciókról. Német politikai körök ezzel kapcsolatban felvetik a kérdést, mi lesz Svájc semlegességéből, ha Anglia rendszeresen folytatja ily üzemeltetést a tényt Svájc állandóan csak tudomásul veszi.

ÚJABB SÉRLELEM

Bernből jelenti a Rador: Svájc semlegességének rendszeres megsértésével kapcsolatban közlik, hogy hétfőre virradó éjszaka idegen nemzetiségű repülőgépek délkeleti irányban átrepültek a genfi kanton nyugati területe fölött. Néhány órával később a svájci légi tért ismét megsértették, mert az ismeretlen repülőgépek a Combin—Vallerbe vonalon repültek el Svájc fölött.

Észak-Afrika más részében — folytatódik a cikk — az események fejlődése ugyancsak lassabb a vártnál,

mivel a németeknek sikerült nagyobb csapatokat Tuníziába szállítani s ezek az erők napról-napra növekednek.

AMERIKAI VÉLEMÉNY

Genfből jelenti a Német Távirati Iroda: New-yorkból származó értesülés szerint Hansen Baldwin, a New York Times című lap katonai szerkesztője a többi között azt írja, hogy „a szövetségesek támadásával elért sikerek nem kell úgy értelmezni, hogy a szövetségesek gyors győzelemre számítanak”.

nyen, hogy nincs sem bátorsága, sem ereje a második front megalakítására. Ezzel szemben a tengeri háború egyre szélesebb mederben folyik. Az elmúlt hónap eredményei mutatják, hogy Németország tengeri győzelméhez kétség sem férhet. Németország nem harcol üres eszmékért — fejezte be beszédét Göbbels dr. —, hanem a háborúnak kell befejezni azt, amit a nemzeti szocialista forradalom megkezdett.

süllyedt el, hogy a mentőcsónakokat vízre bocsáthatták.

Az olasz tengeraltjáró azon a napon még egy másik tizenháromezer tonnás nagy hajót is súlyosan megromgált.

SZIGORU ZÁRORARENDELET MAROKKÓBAN

Tangerből jelenti a Német Távirati Iroda: Rabatból érkezett hírek szerint a casablancai lakosság megtiltották az este 10 óra és reggel 6 óra közötti közlekedést az utcán. Azonos rendeletet adtak ki Casablancában az északamerikai csapatok partraszállását követő első napon, ezt azonban néhány nap múlva visszavonták. Most ismét bevezették a megszorítást.

Iskolák karácsonyi szünete

Az elemi és középiskolák karácsonyi szüneteje, — a Rador bucaresti jelentése szerint, — december 22-én, kedden délből egy órakor kezdődik; a tanítóképzőkben, szemináriumokban és a felsőbb iskolákban pedig december 19-én, szombaton délből egy órakor. Az iskolai tanítás a karácsonyi szünet után január 11-én, hétfőn reggel 8 órakor kezdődik.

A vichy kormány kérésére letartóztattak egy francia tábornokot

Genfből jelenti a Stefani iroda: Doyen francia tábornokot Nancyban letartóztatták. Doyen tábornok: előbb Felső-Savoya katonai parancsnoka, azután Lyon kormányzója, végül — nyugalomba vonulása előtt — a fegyverszünet egyezmény értelmében létesített wiesbadeni bizottság elnöke volt. Letartóztatása a vichy francia kormány kérésére történt.

A zsidók felülvizsgálását végző bizottságok bíró-elnökei

Bucurestiből jelenti: Marinescu Ion igazságügyi miniszter rendeletét uton kinevezte a zsidó munkaadók és alkalmazottak további foglalkozása gyakorlásának felülvizsgálását végző bizottságok bíró-elnökeit.

Timiş-Torontai-Tomes-Torontálmegye Timişoara-Temesvár székhellyel: Az 1. számú bizottság elnöke Ianculescu Dimitrie táblabíró, helyettese Cheteanu Tului törvényszéki bíró. A 2. számú bizottság elnöke Isacu Stefan táblabíró, helyettese Balut Ioan, póttag mindkét bizottság részére Gabriel Victor törvényszéki bíró.

Arad és Bihor-Biharmegye Arad székhellyel: Az 1. számú bizottság elnöke Dobrescu Ioan táblabíró, helyettese Simocoa Emil táblai ügyész. A 2. számú bizottság elnöke Galesa Nicolae táblabíró, helyettese Lungaci Iustina táblabíró, póttag mindkét bizottság részére Ionescu Constantin törvényszéki elnök.

Carag-Krassó és Severin-Szörénymegye Lugoj-Lugosa székhellyel: Elnök Brandeu Liviu törvényszéki főelnök, helyettese Albulescu Dimitrie törvényszéki bíró.

Hunedoara-Hunyadmegye Deva székhellyel: Elnök Merisor Constantin törvényszéki főelnök, helyettese Oprea Aurel törvényszéki bíró.

Cluj-Turda-Kolozs-Tordamegye Turda-Torda székhellyel: Elnök Popa Ioan törvényszéki főelnök, helyettese Stan Traian törvényszéki bíró.

Alba-Alsófehérmegye Alba Iulia-Gyulafehérvár székhellyel: Elnök Racota Ovidiu törvényszéki főelnök, helyettese Maniu Nicolae törvényszéki bíró.

Tarnaia Mare-Nagyiküküllő és Tarnaia Mica-Küküllőmegye Sighisoara-Szegesvár székhellyel: Elnök Alduleanu Nicolae törvényszéki főelnök, helyettese Ceteanu Draghici törvényszéki bíró.

Sibiu-Szebenmegye Sibiu-Nagyszeben székhellyel: Elnök Petrovan Clemente táblai elnök, helyettese Coza Vasile táblabíró.

Braşov-Brassó és Fagaras-Fogarasmegye Braşov-Brassó székhellyel: Elnök Dumitrescu Gheorghe táblabíró, helyettese Dumitrescu Grigore törvényszéki bíró.

Több mint egy hete halott, de nem temették el, mert nem mutatkoznak rajta a halál jelei

Madridból jelenti a Német Távirati Iroda: A múlt héten, hétfőn a Santander mellett Queto helységben meghalt egy tizennyolc éves leány. Holtteste még másnap sem merevedett meg, bőre továbbra is ruganyos maradt. A halottkém annak rendje s módja szerint kiállította a halotti igazolványt, a község lelkésze azonban megtagadta a halott eltemetését. Az eset nagy felháborítást keltett és a holttestet több napon át állandó megfigyelés alá helyezték. Szombaton estig — amikor ezt a jelentést írták, a leány izmai ruganyosak voltak s bőre sem vesztette el az élet színét. Több orvost hívtak a helyszínre, akik beható vizsgálat után kijelentették, hogy rejtély előtt állanak, a különös esetnek eddig még nem találták meg a magyarázatát.

Figyelem!

Naponta friss vágású libahus, tyúk, kacska pulyka.

füstölt hus,

máj és tepertő, valamint liba hár és zsir nacyban és kicsinyben kap' ató

„S P E R A N T A”

V. OLARIU, Tim soara-Temesvár

11. Buev. Carol 43, A. Telefon 47 11

Fehér-fekete, igen-nem

A terülátás és borulátás zavaros jelszavainak halmaza a brit kormányelnök vasárnapi beszédében

Berlini válasz Churchillnek

Berlinből jelenti a Rador: A Német Távirati Iroda diplomáciai szerkesztője Churchill brit miniszterelnök rádióbeszédével foglalkozva, a következőket írja:

Az a kép, melyet Churchill vasárnapi rádióbeszédében rajzolt, a fehér és fekete színek halmazása. Tárnyilagosan igyekezett látszani, de nem tudta leplezni a sötét alapot. Maga a brit kormányelnök is kénytelen beismerni, hogy

Angliának fel kell készülnie „egy súlyos és borzalmas esztendő nehézségeire” és bevalotta, hogy eddig semmi sem történt, ami felbreszthetné a reményt a háború közeli befejezése tekintetében.

Azt a derülátást, melyel hallgatóit egyre megújuló erőfeszítésekre igyekezett buzdítani, érzékenyen

Katonai zavarban mindig jól jön

Az a tény, hogy az angolszások egy francia áruházi csoport segítségével nem tudták megkaparintani a délfraanciaországi támaszpontokat s a francia hajóhadat, dühkitörésre ragadtatta a brit miniszterelnököt a tengelyhatalmak elővigyázatossági intézkedéseivel szemben, és légi terror-támadásokkal fenyegette az olasz népet s alávaló módon sértegette az olasz nép vezérét, a Duce-t. Az a mód, ahogyan Churchill az olasz és a francia kérdéssel foglalkozott, ér-

Churchill gyanus előzékenysége

A brit miniszterelnök újra óvatos volt, — folytatja cikkét a Német Távirati Iroda diplomáciai szerkesztője, — nem ajándékozott sok babért afrikai tábornokoknak s könnyen érthető okokból sietett az Egyesült Államok elnökének átengedni „a francia-afrikai díszes akció vezetését és felelősségét”.

Nyitva hagyta az utat a visszavonulás felé azzal a kijelentésével, hogy „a csatákról, befejezésük előtt, nem beszélhetünk jóslásokba”.

Különbösen jelentése Churchill szavai a „háborús célekről”.

— Végtelenül fájdalmas tapasztalatokra nyílnék kilátásunk, — mondotta Churchill, — ha — a győzelem előtt — arról kezdenénk vitatkozni, mit csinálunk, amikor megnyerjük a háborút.

Ugyanígy időszerűtlen a vitatkozás — Churchill

Válasz Churchill „tudományos bombázási módszereire”

Berlinből jelenti a Rador: Jól tájékozott forrásból közlik a következőket: Churchill olaszellenes fenyegetődzéseit nemcsak Rómában, de Berlinben is hallották,

— mondják a német birodalmi főváros politikai köreiben. Berlinben nyomatékosan hangsúlyozzák, hogy a brit miniszterelnök nagyon téved, ha azt képzeli, hogy az Olaszország elleni légi terror-intézkedések közöm-

bösen hagyják Németországot.

Azokat a „tudományos bombázási módszereket”, melyekre Churchill hivatkozik, Németországban is fejlesztették,

mégpedig oly mértékben, hogy tökéletességükről majd fogalmat alkothatnak Churchill és a brit nép, ha az angolok valóban azt hiszik, hogy bármit is tehetnek büntetlenül Olaszország ellen.

Nagyszabású kormányátalakítást készít elő Laval Párizsban

Vichyből jelentik: Laval miniszterelnök ismét Párizsba utazott. Vichyben úgy tudják, hogy a miniszterelnök Párizsban kapcsolatot keres az ottani politikai személyiségekkel és csoportokkal, hogy minél előbb végrehajlhassa a tervezett nagyszabású kormányátalakítást.

Elsősorban Marcel Deatról és Jacques Doriótól beszélnek ebben a tekintetben.

Vichyben egyébként, ahol a kormány valamennyi tagja, megkönnyítendő a miniszterelnök munkáját, Laval rendelkezésére bocsátotta tárcáját, a

Winster lord nyílt levele

Az angol admirális rendszeresen megléveszti a közvéleményt

Genfben jelenti a Rador: A Sunday Times című újság közli Winster lord nyílt levelét, amelyben felteszi a kérdést, vajjon a Szovjetunióknak küldött hadi-árnyagból eddig mennyit szállítottak el. Ennek a kérdésnek a súlypontja — írja Winster lord, aki az admirális első lordjának volt a titkára, — a következő:

Elsősorban is elegendő hajóra van szükség a hadianyag szállítására és ezeket a hajókat utjuk során megfelelő védelemben kell részviteni. Amikor még Churchill volt az admirális első lordja — írja

minisztertanácsi ülések tovább tartanak. A tárgyszorozaton legnagyobb részben közgazdasági kérdések szerepelnek. Ennek során úgy határoztak, hogy a nemzetvédelmi, a haditengerészeti és a légügyi minisztériumot jelenlegi alakjában feloszlatják. A jelenlegi körülmények között a gyarmatügyi minisztériumnak is csökkent fontossága van.

Külön fejezetet jelent az afrikai falanx megalakítása, amely nagy visszhangra talált a lakosság körében.

Winster lord — rendkívül derülátó számokat hoztak nyilvánosságra az ellenséges tengeralattjáróvesztéssel kapcsolatosan, később az admirális csak szűkszavú jelentéseket adott ki, most pedig már egyáltalában nem közölnék semmit. Ez az intézkedés érthető lenne, de az admirális tevékenysége most egészen hamis. Néha közölnék jelentést, néha pedig rendkívül tág keretekben számolnak be az ellenséges veszteségeiről. Ezzel nem érik el a kívánt célt, illetve csak meglévesztik a közvéleményt.

Anyák és gyermekek napja

Általános gyűjtés lesz december 6-án

A társadalomsegélyző bizottság a Téli Segély mozgalom során új gyűjtési napot rendelt el. Az 1942—43-i téli folyamán négy ilyen gyűjtést rendeznek az inségesek támogatására. Az első gyűjtési napot november elsején már megtartották, a másodikat december 6-án bonyolítják le. A további két gyűjtési nap időpontját kelő időben közölni fogják. A vasárnapi, december 6-iki gyűjtést „Anyák és gyermekek napja” címen tartják meg és arra már élenként folynak az előkészületek. A társadalomsegélyző központi bizottság külön nyomatott utasításokat adott ki a gyűjtés lebonyolítására vonatkozólag. Ezen utasításokban hangsúlyozzák, hogy mind a négy Téli Segély gyűjtési napon, tehát december 6-án is pénzbeli adományokat gyűjtenek. Ha valaki természetbeni adománnyal is kíván hozzájárulni, az erre vonatkozó bejelentését a gyűjtőbizottság elnöke tudomásul veszi és a társadalomsegélyző helvi bizottságnak bejelenti, amely intézkedik az ilyen adományok átvételéről. A nyomatott utasításokban részletes útmutatás található a gyűjtőbizottságok összehívására és működésére vonatkozólag. Egy-egy gyűjtőbizottság 50—60 családot látogat meg és aluktól nem kaptak adományt, azt ismételtlen meglátogatják. Az utasítások szerint zsidóktól nem kérnek adományt. Nem kérnek a németektől sem, a német népcsoport saját Téli Segély-mozgalmára való tekintettel.

Pétain tábornagy napiparancsa a francia hadsereghez

Vichyből jelenti a Havas-OFI ügynökség: Pétain tábornagy az alábbi napiparancsot intézte a hadsereg, a haditengerészet és légiereő államtitkárához, a parancsnokságuk alatt álló egységekkel való közlés végett:

Ti, akiket az önmegtartóadás szelleme hozott a hadsereg kötelékébe, megpróbáltatáson mentek át. Ez a megpróbáltatás az én lelkemben is fájdalmas visszhangra talál. Franciaország megőrzi a feloszlatott ezredek és elpusztult hajók emlékét és kultuszát.

Franciaország nem hagyja, hogy dicsőséges tradícióit elvesztesse.

Ugyanattól a gondolattól áthatva, a Franciaországot ért annyi szerencsétlenségtől szorosabbra fűzve, tiszték, altisztek, katonák és tengerészek, tömörüljétek azon személy köré, aki titeket magatokért szeret.

A zászlók előtt tisztelgve, azt kérem, őrizzék meg lelkükben azt a jelszót, amely a lobozókat diszitti: Beesület és haza.

Franciaország nem hal meg.

Pétain Philippe, tábornagy

Kibővítették a portugál haditengerészet vezetőinek hatáskörét

Lisszabonból jelenti a Német Távirati Iroda: Portugáliában szombaton törvényt léptettek életbe, melynek értelmében a haditengerészet vezetését felhatalmazzák, hogy a kereskedelmi flotta tengerészeit és tartalékosait fegyverbe hívja.

A Német Távirati Iroda egy másik lisszaboni jelentése szerint a Diario de Lisboa közli, hogy a hajózási veszélyek miatt a portugál hajóknak, újabb intézkedésig, megtiltották, hogy Genova kikötőjét felkeressék.

Madagaszkártól keletre

Réunion szigetén megszűnt a francia ellenállás

Vichyből jelenti a Német Távirati Iroda: A Havas-OFI hírközlő ügynökség hivatalos vichyi közleményt ismertető, mely szerint Réunion szigetén hétfőn reggel nyolc óra negyvenöt perckor a francia csapatok megszűntették az ellenállást a támadó angolokkal szemben.

Réunion Madagaszkártól keletre fekvő, vulkanikus eredetű indiai-óceáni sziget. Kiterjedése mintegy kétezernégyezer négyszázötvenöt négyzetkilométer; körülbelül kétszáz ezer lakosa van. Fővárosa Saint Denis. Sok a szigeten a melegforrás, éghajlata trópusi-óceáni. Böven terem rajta a cukornád, kávé, vanília, manioka, stb. fűszer. 1505-ben a portugálok fedezték fel a franciáit. 1643-ban foglalták el.

Szellemi rangszerzés

Megjegyzések az 1943-iki Református Naptárhoz

Népünk körében mindig nagy volt a naptár keletkezése. Mindenesetre sokkal nagyobb, mint a szigoruan vett irodalmi műveké. Az efajta betűhiányos tulságosan örövendezni — különösen ha a multra gondolunk — némileg kétélű kedvtelés, mert a kalendárium elvégre mégsem pótolhat szépirodalmi és tudományos könyveket. Még ha fgyekezett volna... Arra a közismert, magasabb szempontok nélkül gyártott kiadvány-típusra gondolunk, mely homályos helyekről szokott elütoppanni karácsony táján rikító ruhájában, a ponyva-pedigré telivér hordozójaként. S a naptáriródalom javarészt, sajnos, az ilyen kiadványok tették és teszik. Nem egészen igazságtalanul értjük hát a naptár fogalma alatt babonák, elavult ismeretek s mindenfajta selejtes íráskor lerakódó helyét. Kiadói és szerkesztői előtt nyilván a Lőcsei Kalendárium legegyszerűbb mintakép gyanánt. Csábitja őket a nagy előd hallatlan népszerűsége s ebből következő üzleti sikere. Mert náluk az üzlet az egyetlen szempont. E miatt kellett aztán a magyar naptárnak megállania a ponyvái silányságok szintjén, még a Lőcsei Kalendárium szintjénél is alább. Hajdani naptáraink irodalmi igénytelenségét ugyanis ellensúlyozza az, hogy szívvel írták, egészséges humorral, a tanítás és tájékoztatás lelkes igyekvésével. Kezdetlegességük inkább a kor fogyatékosága, mint a szerkesztőké. Am az utazók ezt nem vették észre; figyelmi csak a külsőségekre terjedt ki, vélvén, hogy megtalálták így a nép szájaize szerinti szórakoztatásnak esalhatatlan eszközeit.

A kalendárium-ösök meghitt családias hangjából émelgő népieskedés lett, szórakoztató anyagából izlésrombolás, ismeretterjesztő részéből pedig rendszeres butítás. Gyártói annyira tisztelték a rossz értelemben vett szerkesztési hagyományokat, hogy a világról és annak eseményeiről következetesen azoknak az időeknek a modorában számoltak be, amikor még csak a „csepütelegráf” dolgozott s a maga leleményességére utalt fantázia. A szellemi élet frissítő, fejlődést hozó áramlatáról meg éppenséggel nem vettek tudomást. Semmiképpen sem törekedtek arra, hogy a falusi ember a télire vásárolt új csizmától a rendeltetés értéke szempontjából megkülönböztethesse a csizmaszárbába dugott naptárt. Egyik is áru volt, a másik is; s amiképpen nem változott a parasztszizma alakja és mirősege, ugyanugy a naptárt is egyedül a kereslet igényeibehez szabták.

Mindezekért pedig ne okoljuk csupán ezeket a maguk módján bizonyára derék kereskedőket. Elvégre ők pénzt akartak keresni s arról igazán nem tehettek, ha a népi ízlés efajta hulladékokkal is megelégedett. Népünket meg aztán éppen nem hibáztathatjuk: hiszen elejétől kezdve csak ilyen táplálék jutott neki; megszokta azt, mint szegényes, egyhangu konyhájának vízzel főzött eledelét. A felelősség szinte teljes súlyával szellemi életünk mindenkor irányítóira nehezedik. Míg a magyar géniusz számára kapukat nyitottunk a világirodalom felé és új izekkel traktáltuk a világszellemség inyenreit, ahhoz már kevés érzékünk, tehetségünk és hajlandóságunk volt, hogy a magyar lélek örök értékeinek ízét a néppel is megköstöltsük. Hosszu századok s aztán évtizedek — a legértékesebbek — multak el, anélkül, hogy a reprezentatív magyar irodalom közvetlen szót váltott volna az alsó rétegekkel. Költői szövegekben ugyan (s kétségkívül együttérzésben is) a nép élen meneteltek szellemi előhadaink, hajította-landitette őket nagy céljaik felé — akkor is, amikor maguk sem tudtak erről — a szépre, jóra, igazra szomjazó tömeg kiélgetetlen örök vágyainak hátszele, viszont egy kezünk ujja is sok, ha el akarnók számlálni, hányan voltak, kik olykor-olykor vissza mertek nézni s nem félték, hogy sőbálvánnyá merevítik őket a bibliaként tisztelt társadalmi balítélet átka. S miután egy-két fecse nem csinál tavaszt, a nép szellemi szükségleteivel való törődés sem fejlődhetet változást hozó mozgalommá. Hangaó társadalmunk érdeklődését teljességgel kielégítette illetudó tolforgatóink hazug faluromantikája; nem volt kíváncsi az ünneplőre elűvezetett parasztfigurák igazi alakjára, hétköznapi életére. Két világ alakult ki, közel egymáshoz s mégis milyen távol!... Az egyik, a felső világirodalmi értékekben dúsálhatott, míg lenn, az oszolni nem akaró homály másik világában a ponyva volt az írást szomjazó lélek egyetlen vigasza. Emitt, lenn csak hallották a felső világ egén átvonuló üstökösökről, de fényüket már nem láthatták. Ugyanaz a társadalom és szellemség, mely különleges szeretettel szónokolt népevelési és népművelési feladatokról, egvszerűen figyelemre sem méltatta a nép és a betűi közti kapcsolatok ápolásának legnagyobb helyzet energiával rendelkező eszközeit: a naptárt. Egyrészt nem nyult érte, másrészt en-

gedte, hogy zavartalanul folytassa jövedelmező hadjáratát az értelem és az ízlés ellen.

Nincs hely most itt arra, hogy kitérjünk a szellemi munka részleteire; annyit mégis elégedetten állapíthatunk meg, hogy megjavult a szellemi táplálék, amit könyvekben, füzetekben, folyóiratokban és naptárakban nyújtott irodalmunk a falvak és külvárosok magyar népének. Főként a naptárakon lehet végigkísérni a lelki táplálkozásnak és egybeszővődésnek ezt a folyamatát. Egyházaink, valamint az EMGE és más intézményeink egymással versengve javították, tökéletesítették naptárkiadványaikat, s lassan kialakították azt a típust, mely mintegy összeköttetést teremtett az igényesebb művekhez s így bevezető iskolája lett az ízlés nemesedésének. Erdékiö-dést ébresztett eszmék, jelenségek iránt, megbízható kalauzsként irányította az olvasó szemét a fejlődés vívmányaira. Értelmes beszéddel szólt hozzá és nem torz gügyögéssel. Ha ma falusi házak asztalán és városi munkásokhozonokban színvonalas könyveket is látunk, elihetjük, hogy legtöbbször a Lőcsei Kalendárium újjaszületet erdélyi utóda vezette oda.

Mindez átvillan most agyunkon, amint kézbe vesszük a Romániai Református Egyház Intézőbizottságának 1943. évi naptárát. Megilletődéssel nézünk... Mert számunkra a naptár nem a nyomtatott írásk egyikét jelenti, hanem szinte-szinte magát az írást, a belüt. Aztán habozva lapozzuk fel: azt találjuk-e benne, amit várunk?

Ahogy beljebb ássuk magunkat tartalmába, ugy foszlanak szét az aggodalmak. Az új Református Naptár hiánytalanul nyújtja, amit ma hittel, szeretettel, egyházi és társadalmi életünk kérdéseinek szoló körültekintéssel s kényes irodalmi mértékkel egyáltalán nyujtani lehet. Külsője vonzó, ötletes beosztású; tartalma sokszínű és mondanivalóiban gazdag. Az itteni református élet keresztmetszetét találjuk meg benne. S ennek ellenére mégsem mondhatni, hogy csupán a református magyarokhoz szól. Krisztusi hang esendül ki belőle, minden magyar lélek számára érthető beszéd. A sok értékes írás közül melyiket emeljük ki? Nagy Ferenc püspökhelyettesnek a gondolatok dinamikájától szinte izzó indító cikkét? Bethlen Bálint gróf főgondnok mélyenszántó s a jelen ugarába is belehasító történelmi elmélkedését? Száz Pál mindig eleven és újat nyújtó tollából való magvas elmefuttatást a hit és a gazda viszonyáról? Avagy a ref. egyház holnapjáról író Nemes Elemér püspökhelyettes megkapó fejtegetését? Az eszméknek oly gazdag buzogásával állunk szemben, hogy alaposan vissza kellene élnünk a D. H. szükös terével, ha szívünk szerint való szabadsággal látnánk a méltatáshoz.

Szabó Béni, Szele Béla dr., Musnai László dr., Bethlen Mária grófnő, Dániel Viktor, Nagy Endre dr., Debreczeni István, Juhász Albert, Szabó Mihály, Csefő Sándor, Csia Pál, Vita Zsigmond, Horváth Jenő, Erdélyi Gyula, László Kálmán s egyházi és közművelődési életünk még több más élmunkásának a nevével találkozunk a naptár oldalain, olyan írások alatt, melyek valamennyien a ref. egyház irányító hivatásának a gondolatához kapcsolódnak. Ez a gondolat adja különben a naptár egységesítő foglalatát és belső gerincét. Szerencsésebben nem is lehetett volna érzékelteni az egyház egyetemességét s cselekvő jelenlétét az élet különböző területein és jelenségeiben. Biztató, hogy erre a feladatra vállalkozott a Református Naptár s ma vállalkozott rá, amikor annyi bonyolult kérdéssel kell megküzdenie az emberi életnek. S még biztatóbb, hogy a felkért munkatársak mindannyian átértékelték a gondolat fontosságát és ehhez mértan igyekeztek a konkratus igazság fényvetületébe állítani a maguk, illetve hivatási körük problémáit.

Szépirodalmi anyagát Petőfi, Tompa, Gárdonyi néhány örökbecsű írása fémjelzi. Tamási Áronunk egyik legszebb novellájával szerepel. A gazdasági és tájékoztató rész tömör s minden tekintetben szakszerű. Kepei közül kiemelkedik történelmi templomaink sorozatos bemutatása.

Szerkesztését Nagy József teológiai tanár végezte. Az imént említett után főlőleges szövegszerkesztés lenne részünkről, ha fontos alagondolathoz füződő korszerű munkáját külön is megdicsérnők. Magas színvonalat alkalmazott a szerkesztés, talán túlságosan is magasat a kevésbé iskolázottak értelmi befogadóképessége számára. De inkább túlságosan magasak legyenek a szellemi torna mércéi, mint nagyon alacsonyak. Csak szakítsunk minél erősebben a népünk értelmi fejlettségét illető babonákkal!

Kakassy Endre

HIREK

A Déli Hírnap megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével
Aradon előfizetések, hirdetések és reklámok Reklama hirdetőirodájában, Eminescu-utca 8. Telefon: 17-11.
Aradi szerkesztő: Babuczay György.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Belföldön kézbesítéssel együtt egy hóra 110.— lei, negyedévre 330.— lei, fél évre 650.— lei, egész évre 1200.— lei. Külföldön havonta öt pengő, negyed évre 15.— pengő, fél évre 30.— pengő és egész évre 60.— pengő. Egyes példány ára kétköznapokon 26 fillér, vasárnap 30 fillér. Hirtudásoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a rendes előfizetési díj kétszerese.

— Kitüntetett német tisztiek. Berlinből jelenti a Rador: Hitler vezér hetőfn a vezéri főhadiszálláson fogadta Bernhard Ramcke tábornokot, akinek vitézsége elismeréséül a vaskereszt lovagkeresztjéhez a tölgyfalombok adományozta. Ramcke tábornok Hitler vezérnek jelentést tett hadműveleteiről, amelyekről a német hadijelentés beszámolt. Ramcke tábornok páncélosainak hátsó összeköttetését elvagták az angolok, a tábornok azonban páncélosai élén több napig tartó harcban utat tört magának Rommel páncélos seregéhez és közben felszabadított több olasz páncélos egységet is, amelyeket az angolok bekerítetttek. Hitler vezér még Heinrich Schweikart kapitányt is fogadta, akinek példás vitézsége elismeréséül ugyancsak a tölgyfalombot adományozta.

— Kotzmuth Arthur emlékezete. A timisoarai-temesvári erzsébetvárosi római katolikus plébániatemplomban tegnap, kedden reggel néhai Kotzmuth Artur, az egy év előtt elhunyt kiváló sporthirlapíró és mélyérzésű költő lelkiüdvéért engesztelő szentmisét tartottak. Az istentiszteleten Kotzmuth Artur barátai, volt kartársai és tisztelői nagy számban vettek részt.

— Lemondott katonai rangjáról a gloucesteri herceg. Amsterdamból jelenti a Német Távirati Iroda: A gloucesteri herceg, aki a brit hadseregben tábornoki rangot visel, — mint a brit hírközlő szolgálat jelenti, — a király kívánságára lemondott tisztségéről, hogy fokozottabb mértékben tehessen eleget a királyi családra háruló „hivataios kötelezettségeinek.”

— Elnökválasztás Uruguayban. Amsterdamból jelenti a Német Távirati Iroda: A brit hírközlő szolgálat Montevideóból származó jelentése szerint az uruguayi elnökválasztás eredménye a következő: Jose Amezgato megválasztották Uruguay köztársasági elnökévé, Alberto Guan-t pedig helyettes köztársasági elnökévé.

— Cukorkiosztás lesz a legközelebbi napokban. Timisoara-Temesvárotól a legközelebbi cukorkiosztásra már folyamatban vannak a szükséges előkészítő munkálatok. A Romcolind — a freidőri-szabadfalui cukorgyár lerakata — valamint a Henz-cég kapott megbízást a kereskedők cukorral való ellátására. A kereskedőknek szoló utalványok elkészítése már folyamatban van és így a közeli napokban sor kerül a cukornak a közönség számára való elosztására. Ezzel az októberre szoló cukorfejradag kerül elosztásra, rövidesen pedig a novemberi cukormennyiség-gel látják el a lakosságot.

— Háborus adó Libanonban. Ankarából jelenti a Stefani iroda, hogy a megszállással kapcsolatos kiadások fedezésére a brit katonai hatóságok Libanon köztársaságban „háborus adót” vetettek ki a befektetett tőke harminchárom százalékát meghaladó jövedelmekre.

— Oktatás. Klinger Klári modern nyelv-pedagógus a tanórákat ismét megkezdte. Könnyű külföldi módszer, francia, német, angol nyelvtan, társalgás, irodalom. Jelentkezni naponta 2—1/4 óra között, Timisoara-Temesvár I., Turin-utca 6. szám, I. emelet, ajtó 4. (Páris-utca sarkon).

— Óriási felhőszakadás Malaga környékén. Madridból jelenti a Stefani iroda: Malagában és környékén (Dél-Spanyolországban), a hatalmas felhőszakadás óriási áradásokat és nagy károkat okozott. Fuengirola közelében az Algeirasha vezető uton levő hid összeomlott. Malaga több városnegyede víz alatt áll.

— Használjunk motorvédőkapcsolót. Tulterhelésnél az elektromotorok felmelegednek és a teker-cselés elpusztul. Ez ellen az AEG Berlin motorvédőkapcsolót készített, amelyekbe beépítik az ércből való két vagy három fázisu melettel elválasztó kapcsolót. A motorokat és vezetékeket ezenkívül még a rövidzárlat ellen is védeni kell. A kis motorvédőkapcsolókhoz megfelelő biztosítókat kell kapcsolni. Az AEG motorvédő kapcsolók oltalmára mind a három végén közvetlenül működő mágneses gyorskiváltót alkalmaztak, amely rövidzárlat esetén nyomban kapcsol. Az ugynevezett RWE-Heinisch-Riedl-féle védő még érintési feszültség ellen is véd. Motorvédőkapcsolók gazdasági tekintetben Chermotikus és elektromágneses gyorskiváltással előnyösen használhatóak. Az AEG minden feszültségre épít motorvédőkapcsolót.

— Rendben folyt a spanyol mozgósítás. Madridból jelenti a Rador: A Franco tábornok által elrendelt mozgósítás, amely hétfőn reggel hat órakor kezdődött, a legteljesebb rendben folyt le. A mozgósítás az előírt időnél gyorsabban ment végbe és a behívott férfiak fegyelmelzettek és lelkesedéssel teljesítették a parancsot.

— Amerikai pénzügyi szakértők iráni megbízása. Genfből jelenti a Német Távirati Iroda: Washingtonból származó hírek szerint az Amerikai Egyesült Államok külügyminisztere közölte, hogy Irán egy amerikai pénzügyi szakértő-bizottságot bízott meg az iráni pénzügyigazgatás újjászervezésével. A bizottság, melynek vezetője Arthur Mills-Prugh, — a közeljövőben utazik Iránba.

— Cukorkiosztás Aradon és Aradmegyében. Az aradmegyei prefektúra közleményt adott ki, amely szerint az aradi és aradmegyei lakosság részére megérkezett az októberi cukormennyiség, az alábbi részletezés szerint: a város lakóinak 69.419 kilógramm, a megye lakóinak 35.839 kilógramm, ipari vállalatoknak 17.800 kilógramm, kórházak, iskolai étkezdék stb. részére 2500 kilógramm, zsidók részére 784 kiló. A fenti létszám az alábbiak szerint osztják ki: minden városi lakos 500 grammot kap, a falusiak 100 grammot, a zsidók ugyancsak 100 grammot személyenként. A kórházak, iskolai étkezdék részére a városi, illetve megyei ellátásügyi hivatal által összeállított kimutatásban, szereplő mennyiséget adják. A kávé-, kakao- és tea-pótlékot készítő üzemek, cukorkagyárak, lekvárfőzdék és kormcsák nem kapnak cukrot. A többi hasonló vállalatok részére a prefektúra ellátásügyi hivatala állapítja meg a cukormennyiséget.

— Légi forgalom Irán és a Szovjetunió között. A teheráni rádió közölte, hogy Irán és a Szovjetunió között megindult a rendszeres légi forgalom.

— A moszkvai angol nagykövét Londonba érkezett. Genfből jelenti a Rador: Sir Archibald Clark moszkvai angol nagykövét Londonba érkezett és hosszas megbeszélést folytatott Churchill miniszterelnökkel.

Teljesítették kötelességeket a hadiárva és hadiözvegyek iránt!

— Amerikai olajmágnás halála. Genfből jelenti a Német Távirati Iroda, hogy a „Standard Oil Company” társaság elnöke, William S. Parish Newyorkban, szívszélhűdés következtében meghalt.

— Adományok. N. N. olvasónk a sannicolaulmarei-nagyszentmiklósi vak asszonyoknak és a tüdőbeteg leányuk egyenkint 300—300 lejt adományozott.

— Széngáz megölt egy szerb vasutat. A jimboaliai-zsombolyai pályaudvar épületében a szolgálati uton levő szerb vasutások számára kijelölt szobában, holtan találták Petrovics Szlavkó 35 éves szerbiai illetőségű vasúti lakost. A helyszínen megjelent Ghetia Ioan dr. kerületi orvos, aki megállapította, hogy a vasutat széngáz ölte meg. A széngáz a fűtés nyomán keletkezett és büntettről nincsen szó.

— Anyakönyvi hírek. A timisoarei-temesvári anyakönyvi hivatalban a következő bejegyzések történtek: Születtek: Vidor Vasile közművessegéd fia Ioan, Graef János lieblingi tanító leánya Dietlinde, Weinberger User fia József, Teban Ioan ügyvéd leánya Monica. Meghaltak: Özvegy Beitz Józsefné Klein Katalin 83 éves, özvegy Braun Károlyné Remnig Agota 76 éves, özvegy Marschall Nándorné Schari Matild 75 éves, Ghirocean Gavril 91 éves, Berineant Saveta 62 éves, Olariu Vasilené Iovanut Sofia 25 éves, Golub Viorel 6 hónapos, özvegy Széler Jánosné Rómer Katalin 55 éves, Herzberger Dávid 77 éves kereskedő, Klein Arnold 58 éves kereskedő, özvegy Helman Jánosné Schui Mária 73 éves, özvegy Kohn Hermanné Mannheim Erzsébet, Vuia Augustin 28 éves kereskedősegéd, özvegy Cszimás Mária 54 éves, Marcusan Mária 15 éves.

— Új spanyol villámvonat. A madrid—saragossai útvonalon a napokban tette meg első próbaujtját a kétszáz kilométeres óránkénti sebességgel haladó új villámvonat. A vonat több kocsiból áll, amelyeket új módszer szerint úgy hegesztettek egymáshoz, hogy az egyes kocsiknak a kanyarokban az összehengesztés ellenére is megvan a szükséges mozgási lehetőségük. A kocsik tejeje plexiüvegből készült. A villámvonatot dinamo hajtja.

— Berlin véleménye a svájci sajtóról. Berlinből jelenti a Rador: A svájci sajtót élénken foglalkoztatja a Völkischer Beobachter című német lapban az emigránsok kérdésével kapcsolatosan megjelent cikk és ezt az alkalmat felhasználja egy Németország elleni sajtóhadjárat megindítására. Néhány svájci lap azt követelte a szövetségi tanácstól, hogy a kérdéssel kapcsolatban foglaljon állást és hivatalos jegyzékben szögezze le álláspontját. A Wilhelmstrassen úgy vélik, elég csodálatos, hogy a svájci lapok, amelyek általában a sajtószabadságot védik, a szövetségi tanácshoz fordulnak, mint legfelső hatósághoz a Völkischer Beobachter egyik cikke miatt. Ezek a lapok — mondják a Wilhelmstrassen — azt kérik, hogy Svájc semlegességét ténylegesen megvédjék. Ezeknek a lapoknak viszont minden okuk megvolna arra, hogy tiltakozzanak ama tény ellen, hogy a semlegesség álarcát alatt az olasz városokat bombázzák és pótolhatatlan műkincsek elpusztulnak.

— Selyemhernyó pete a tenyésztőknek. A földművelésügyi minisztérium közli a selyemhernyó-tenyésztőkkel, hogy a jövő év tavaszán a selyemhernyó petéket a mezőgazdasági kamarák útján osztja ki. Ebből a célból az érdekeltek december 10-ig jelentsék be igényüket a közszégháznál.

— Szívszélhűdés a mezőn. Pischia-Hidasliget község határában holtan találták Tanasie Stefan 52 éves murani-temesvári lakost. A vizsgálat megállapította, hogy az embert szívszélhűdés érte.

Fotókópia
eredeti nagyságban,
kicsinyítve vagy nagyítva
igazolványkép
a legjobb kivitelben
FOTO STUDIO
ENGEL ENDRE
fényképészeti műtermében
TIMISOARA-TEMESVAR 1,
Liberia-tér 4. Telefon 34-30

— Járművek és állatok összeírása Aradon és Aradmegyében. Az aradi területi körparancsnokságnak az aradmegyei lovak, lószerszámok, szekerek, kocskák, tehergépkocsialvázak, ökrök, öszvérek, szamarak, kerékpárok összeírására vonatkozó közleményét folytatva az alábbiakban közöljük: Panoctai-Pankotán 2, 3, 4, 5 és 6-án a panocitajak-pankotaiak, selensiak-csigérszöllősiak, maderatiak-magyaráriak és agrifjai-agrisiak; Sirian-Világoson 7, 8, 9, 10 és 11-én a sriakai-világosiak, mascaiak-muscaiak, galsaiak és panatunioiak-upanátiai; Cuvin-Aradkövön községben 12-én és 13-án a cuviniak-aradköviniak és covasintiak-kovásziak. Taut-Feltót községben 14, 15 és 16-án a tautiak-feltótiak, minisuldesusiak-feimenesiek, minisieliek-almenesiek és nadasiak-nadásiai; Silindia-Selénden 17, 18, 19 és 20-án a silinditaiak-seléndiek, ieroseniak-rákosiak, luguzaniak-luguzóiak, satulmiciek-dezsőháziak és cavna-kárnaiak; Tarnoya-Ternova községben 21, 22, 23 és 24-én a tarnavaiak-ternovaiak, chieriek-kurtakeriek, dudiai, drautiak-doroszlófalviak és araneag-aranyágiak jelentkeznek. Ineu-Borosjenő járásban Cermeiu-Csermón az odatartozó községek lakói 2, 3, 4, 5 és 6-án, a Bocsig-Bogszegen az odatartozó községek lakói 7-én és 8-án, Moorean-Mokrán 9 és 10-én, Ineu-Borosjenőn 11, 12, 13 és 14-én; Sebes-Borossebes járásban Dezan az odatartozó községek 15, 16 és 17-én, Buteni-Köröstökkenyben a hozzá tartozó községek 18, 19 és 20-án; Sebis-Borossebesen a hozzá tartozó községek lakói 21, 22, 23 és 24-én jelentkeznek. A Radnai-máriaradnai járásban: Radna-Mámaradnan 2, 3 és 4-én, Paulis-Páloson pedig 5, 6, 7, 8, 9 és 10-én jelentkeznek az oda tartozó községek lakói. Aradon a bizottság az első, második és harmadik rendőrségi kerület körzetében lakók állatait és járműveit 2, 3 és 4-én vizsgálja felül, a negyedik, ötödik és hatodik rendőrségi kerülethez tartozók fenti javait 5, 6, 7, 8 és 9-én, a hetedik rendőrségi kerülethez tartozók járműveit és állatait pedig 10 és 11-én vizsgálja felül.

A híres gyógycseppek

A Hoffmann-cseppek néven az egész világon ismert népszerű gyógyital feltalálója éppen kétszáz évvel ezelőtt halt meg. Friedrich Hoffmann husz éves korában lett orvosdoktor, huszonhat éves korában már udvari tanácsos, harminchárom éves korában pedig a hallei egyetem első orvosprofesszora lett. Gyorsan ívelő pályája során a komoly tudományt nem gazdagította ugyan azáltal felfedezéssel, miután bajra jó életelixerével azonban, melynek népszerűségét a tudomány azóta sem tudta megdönteni, a jelek szerint így is örök időkre szóló névet szerzett magának. Hoffmann 1742 november 12-én halt meg szülővárosában, Hallében, 82 éves korában. Életelixire tehát ha másoknak nem is, neki magának meglehetősen hosszú életkort tudott biztosítani.

— Megkezdik működésüket az új- és szabotázs-ellenőrök. Az új- és szabotázsügyi ellenőrök eddigi megbízatását tudvalevőleg visszavonták és új ellenőröket rendeltek ki. A kirendelésről szóló intézkedés a hivatalos lap november 14-iki számában jelent meg. Timisoara-Temesvár városában, valamint Timisorontal-Temesortonál megye városajban ezuttal tanárok kaptak megbízatást az árelenőrzésre, valamint a szabotázsügyek megállapítására és ellenőrzésére. Timisoara-Temesvár város területére ilyen megbízatást kaptak: Ilesiu Nicolae dr., Tataru Nicolae, Cosma August, Grivu Alexandru, Stinighiuta Ilie, Petrescu St. és Apostolescu D. Iliciumi tanárok, Lippova-Lippa városára Isdraila Petre tanár, Sannicolaulmare-Nagyszentmiklóstra pedig Sarafoleanu E. tanító. Az új árelenőröket kedden délben iktatta hivatalukba Talpes Nicolae dr. vezetőügyész, aki a szükséges utasításokat is közölte az új ellenőrökkel.

— CSECSEMŐGONDOZÓNAI TANFOLYAM. A timisoarei-temesvári Dr. Kakuk csecsemőgondozó és nappközi gyermekotthonban csecsemőgondozónői tanfolyamot rendeznek. Az intézet vezetősége készséggel áll a városi és vidéki érdeklődők rendelkezésére. Tekintettel arra, hogy a tanfolyamot nem december elején, hanem 1943 január 2-án kezdik meg, a jelentkezési határidőt is meghosszabbították. A tanfolyamra jelentkezők tehát irataikat (születési anyakönyvi kivonat vagy keresztlevél, iskolai végzettségéről szóló bizonyítvány), valamint pontos címüket december 20-ig juttassák el a következő címre: Magyar Nőegylet, Timisoara 1., Bulevardul Regina Maria 8. Ugyanott adnak bővebb felvilágosítást a tanfolyamról való részvétel anvgai feltételeiről (hird.) Vidéki jelentkezők az otthonban lakást és ellátást kaphatnak.

— Ha valaki álmosan megy moziba... Egy koppenhagaj moziban az egyik hősnő előadás közben elaludt. Alimból a filmben elődörülő pis-tolyóvések ébresztették fel, mire ijedtségében „Légi rádió!” kiáltásban tört ki. A mozi személyzete megismételte a kiáltást, az előadást félbeszakították és a közönség annak rendje és módja szerint a legnagyobb rendben levonult az óvóhelyre. Amikor türelmes várakozás után a félreértés végre kiderült, az előadás ismét folytatódott. (MN).

Ügyeletes gyógyszerárak

Szerdán, december 2-án Aradon a következő gyógyszerárak tartanak voltgálatot: Földes (Emineau-utca) és Wottsich (szolt Bernáth, az állomással szemben).

Szerdán, december 2-án Timisoara-Temesvárott a következők az ügyeletes gyógyszerárak: Belváros: Hügel (Liberatit-tér), Gyárváros: Sandovici (Dacilor-ut), Erzsébetváros és Józsefváros: Roxin (Axenta Sever-tér), Mehalában a Corvin, Fratelia-Ujlásodán a Panajoth és Freidorfon-Szabadfalun az Eremiel gyógyszerárak.

Mozik

Szerdán, december 2-án Aradon a mozik műsora a következő: Aro: A hét vígözvegy (olasz film). Corso: Elhagyatva (francia film). Forum: Zsenj és a frakkos ur (német vígjáték). Uránia: Schiller élete (német film).

AZ ARADI BELVÁROSI MOZGÓK MAI MŰSORA

<p>COLOS TELEFON 22-64</p> <p>MA PREMIER! A francia filmgyártás szenzációja. A szezon leghatalmasabb alkotása.</p> <p>ELHAGYATVA CORINE LUCHAIRE — MARIE DENIS a főszerepben. 41. számú háborús híradó.</p>	<p>FORUM TELEFON 20-10</p> <p>Ma bemutató! Egy szenzációs film tele humorral</p> <p>Jenny és a trakkos ur JOHANNES KEESTERS — GUSTI HUBER PAUL KEMP 41. számú háborús híradó.</p>	<p>URANIA TELEFON 12-3</p> <p>MA!</p> <p>Friedrich Schiller élete HEINRICH GEORGE, LIL DAGOVER, HORST CASPAR és HANNELORE SCHROTT utólérhetetlen alakításával. 41. számú háborús híradó.</p>
--	--	---

Az előadások kezdete 3, 5, 7, 8 és 10, 10 órakor. — Vasár- és ünnepnapokon 12 órakor 18

JOHN BULL

John Bull, az angol nemzeti jellem megszemélyesítője, John Arbuthnot skót orvos „The History of John Bull” című szatirájának köszönheti létét. John Bull Saint John Bolingbroke, vagy más írásmód szerint Bullingbroke angol külügyminiszteriumi államtitkár nevének rövidítése. Arbuthnot Jonathan Swifttel, a Gulliver utazásainak szerzőjével együtt Bolingbroke sűkebb baráti környezetéhez tartozott és szatirájában azzal, hogy bár minden magasabb képzettségű híján levő, eszményeket nem ismerő, kiméletlen, de hideg számíttással kizárólag Anglia érdekeit néző agoknak rejtolta, az államtitkárnak a spanyol örökösödés; háboruban követett politikáját akarta védelmezni. Bár John Bull európai fogalmak szerint korántsem rekonszenves alak, az angolok maguk választották nemzeti jellemük megszemélyesítőjéül.

— A jövő Szerbiája szorosan a földművelő rétegre támaszkodik. Belgrádból jelenti a Rador: A Német Távirati Iroda közlése szerint Nedics szerb miniszterelnök egy földműves küldöttség előtt elmondott beszédében ismét támadta a londoni „ugynevezett jugoszláv kormányt”. A szerb miniszterelnök megállapította, hogy a londoni emigránsok és csatlósai ahelyett, hogy a geopolitikai alapokból kiindulva közeledést kerestek volna Németország és Olaszország felé, az amerikaiakhoz fordultak, akik még annyit sem tudnak, hogy a Föld mely részén fekszik Szerbia. Nedics miniszterelnök beszéde végén hangsúlyozta, hogy az új Szerbiának szorosan a földművelő rétegre támaszkodó állannak kell lennie.

— Vihar a tengeren, Madridból jelenti a Stefani iroda: Spanyolország és a Kanári-szigetek, valamint Spanyolország és Marokkó között a tengeri forgalom, az Atlanti-óceánon dühögő vihar miatt, teljesen szünetel. A földközvetlen kikötők közötti forgalom is legtöbbször megakadt.

— A magyar nők hetven éves korig munkaszolgálatot teljesítenek. Budapestről jelenti, hogy december elsőjével megkezdődik Magyarországon a nők önkéntes munkaszolgálat. Az önkéntes női munkaszervezetnek tizenöt éves kortól hetven éves korig tagjai a nők.

Teljesítsétek kötelességeket a hadiárvak és hadiözvegyek iránt!

— Híres műalkotásokat árvereznek el Párizsban. Párizsban december 10-én a híres Hotel Drouot-ban Georges Viari tulajdonából mintegy háromszáz értékes festmény kerül elárverezésre. A képek jegyzékében a következő vi lághírű nevek szerepelnek: Manet, Claude Monet, Degas, Delacroix, Corot, Bissarais, Renoir, Gauguin, Bonnard stb. Ezenkívül Rodin- és Bourdelle-szobrok is kalapács alá kerülnek. A nem mindennapi árverés iránt Párizs műértő közönsége körében izgatott érdeklődés nyilvánul meg.

— Francia szakmunkások újabb csoportja utaztak Németországba. Párizsból jelenti a Német Távirati Iroda munkatársa, hogy a francia hadiügyletek kiterjesztésére vonatkozó megállapodás alapján hétven Észak-Franciaországból három újabb szakmunkás-csoport indult Németországba.

— Érdekes archeológiai lelet, Ravenna mellett a tenger mélyéből felszínre került Carnedis görög illozofus melliszobra, aki Krisztus előtt 156-ban görög követi minőségben tartózkodott Rómában. A melliszobor lelőhelyének közelében néhány évvel ezelőtt négy más görög hermet találtak, amelyek szintén az ókorból származnak. A tudósok azt hiszik, hogy ezek a leletek abból a hajórakományból származnak, amelyet a 16. században Ippolito d'Este bíboros küldött Ferrarából Rómába, utközben azonban vihar következtében elsüllyedt.

— Új égitestet fedeztek fel. Stockholmból jelenti a Stefani iroda: Strand svéd csillagász bejelentette, hogy felfedezett egy égitestet, amely tizenhatszor nagyobb a Jupiternél. Az új égitest a felfedező szerint ötezerszer nehezebb a Föld súlyánál.

— „Haltestü” fiatal leány életjármű keres. Törökországban eddig ismeretlen volt a házassági hirdetés fogalma. Ujabbban azonban ez a nyugati szokás is általánossá kezd válni. A török házassági hirdetések szövege azonban számunkra néha kissé homályosnak tetszik. Így például az „En Son Dakika” című újságban a következő hirdetés ragadta meg a figyelmet: „15 éves, 65 kilós, haltestü fiatal hölgy. 50-35 éves, havi 100-120 font védelemmel rendelkező fiatallambrelt öhajit házasság céljából megismerkedni”. A „haltestü” kifejezés helyett mi „molett”-et mondanánk.

KÖZGAZDASÁG

A Dorna Vatra biztosító társaság nagyarányu fejlődése

A román biztosító társaságok 1941. évi működésének vizsgálatánál megállapítjuk, hogy a Dorna Vatra biztosító társaság, — amelyről egyebként már megemlékeztünk —, első helyet foglal el ezen a téren. Ez alkalommal meg kell jegyeznünk, hogy a Dorna Vatra eddig csak az elemi csapások elleni biztosítással foglalkozott, míg a többi román nagy biztosító intézet működési körében az életbiztosítási ág vezető helyet kapott a díjbevételek terén.

100.000 lejnél nagyobb biztosítási díjat bevételező társaságok:

	díjbevétel elemi csapások elleni bizt.	életbizt.	összesen
Dorna Vatra	220.235.097		220.235.097
Generala	130.978.994	78.316.498	208.595.492
Dacia Romania	107.002.798	57.150.367	164.153.165
Asigurarea Romanasca	16.291.257	117.890.876	134.182.133

Nationala	76.893.248	40.561.678	117.657.926
Adriatica	73.488.210	31.322.561	104.760.771

A Dorna Vatra társaság díjbevételei az 1942. év folyamán további növekedő irányzatot mutatnak. A 220.000.000 lejt meghaladó bevétel nemcsak a romániai biztosító társaságok élére helyezi ezt a társaságot, hanem azt is bizonyítja, hogy a Dorna Vatra a bulgáriai, szerbiai, horvátországi, görögországi és törökországi hasonló intézetek között is az élen van. A Dorna Vatra Délkelet-Európa legnagyobb biztosító társasága lévén, nemzetközi kapcsolatai révén vezető szerepre hivatott a román biztosításban és ezzel öregbíti a belföldi biztosítás hírnevét. A román biztosítási tevékenységnek az a törekvése, hogy kilépjen abból a némileg elhatárolt körből, amely eddig részére rendelkezésre állott, megérdemli, hogy a legszélesebb körök megértését és támogatását elnyerje.

A forgalomból kivont gépjárművek jelentkezéséhez szükséges üzemanyag kifizetése

A gépjárművek összehívásával kapcsolatban a hadfelszerelési és haditermelési minisztérium közli:

A forgalmi engedély nélküli, de használható állapotban lévő gépjárműveknek az összehívó bizottság első való hajtáshoz szükséges üzemanyag hiátalása érdekében az érdekelt tulajdonosok jelentkezzenek az illetékes hadkiegészítő parancsnokságnál, ahol jelentkezési parancsot kapnak. A rendelkezésükbe a rendőrség forgalmi osztályán, ahol ennek ellenében alkalmi forgalmi engedélyt és a szükséges benzint jegyet állítanak ki számukra.

A FIZETÉS EMELÉSÉHEZ AZ ÁR-KORMÁNYBIZTOSSÁG ENGEDÉLYE SZÜKSÉGES. Az országos ár-kormánybizottság az ipari és kereskedelmi vállalatok tudomására hozza, hogy alkalmazottai fizetésének emeléséhez az ár-kormánybizottság előzetes engedélye szükséges. A rendelkezés ellen vétőket megüintetik.

Járművek szolgáltatásának decemberi beosztása. Timisoara-Temesvár város közlekedési szolgálata értesíti azokat, akiknek járműveit a város rendelkezésére, a meghatározott legmagasabb díjtételek mellett való fuvarozásokra igénybe vették, hogy december hónapra a szolgáltatnak ugyanaz a beosztása marad, amely októberre és novemberre is érvényes volt.

Támogassuk a hatóságokat az áruzsora elleni harcban!

Csak engedéllyel lehet kukoricát a megyéből kivinni. Timisoara-Temesvár város közlekedési szolgálata felhívja a gabonakereskedők és a fogyasztó közönség figyelmét a közlekedési államtitkárság rendelkezésére, amelynek értelmében visszavonták a kukorica szabad forgalmára vonatkozó intézkedést. Ennek következtében kukoricát a megyéből csak a megyei gazdasági hivatal engedélyével lehet kivinni.

Kivételi cégek újrafelvétel az exportörök jegyzékébe. A timisoarai-temesvári kereskedelmi és iparkamara közli az érdekelt cégekkel, hogy a hivatalos lap 1939. január 9-i számában megjelent 47. számú rendeletétörvény értelmében az exportörök jegyzékében szereplő cégek minden év november és december hónapjában kötelesek a jegyzékbe való újrafelvételüket kérni. Ebből a célból a nemzetgazdasági minisztérium kivételi igazgatósága részéről rendelkezésre bocsátott kérvénylapot december 31-ig oda be kell nyújtaniuk. Azokat a cégeket, amelyek elmulasztják a jegyzékben való további megtartásukat kérni, törlik az exportörök közül.

— A HANGYA-NAPTÁR RÖVIDESEN MEGJELENIK. A Hangya szövetkezeti szövetség kiadásában megjelenő 1943. évi naptár a hónap első felében megjelenik és karácsonyra valamennyi szövetkezeti tag és a szövetkezeti mozgalom iránt érdeklődő asztalán lesz. A 240 oldalas vasikos naptár, amely az erdélyi unitárius egyház naptára is egyben, összegyűjtötte az erdélyi és bánsági magyarság szövetkezeti, gazdasági és irodalmi tollforgatóinak színejavát s ezzel bizonyítékát adta annak, hogy a gazdasági megszervezésen kívül a Hangya szövetkezeti szövetség ebben a tekintetben is hivatása magasztalan van.

Határidő napló

DECEMBER 5:

Gyapotegrenáló üzemek a nemzetgazdasági minisztérium nyersanyag-osztályán havonta ismétlődő bejelentést tesznek a gyapotszedőitől (zonisti) egrenálásról átvett mennyiségről, a termelőktől azok szükségletére megtartott gyapotnak egrenálás végett hozzájuk szállított mennyiségéről, az illetékes községi vagy városi előjáróság szállítási bizonylata számára és keltének feltüntetésével, a minőség szerint felsorolt átadott mennyiségről, a minőség szerint felsorolt egrenált gyapotról és végül a gyapotfeldolgozó vállalatoknak szállított egrenált gyapot mennyiségéről.

Bőrcserző üzemek a községi előjáróságnál, vágőhidak a katonai és polgári ellátási államtitkárság termelési osztályánál tartoznak jelentést tenni az előző havi bormennyiségről.

Bőrcserző üzemek a nemzetvédelmi minisztérium intézőtúróján havonta bejelentik a marha- és kecskebőrrel lefejtett szőr mennyiségét a feldolgozott bőrök számának és súlyának feltüntetésével (külön a 16 kilogrammnál súlyosabb és ennél könnyebb marhabőrrel, valamint a kecskebőrrel).

A valamennyi bőrcserző üzemet a marha- és kecskeszőr lefejtésére kötelező 109.253. számú iparügyi államtitkársági rendelet hatálya alól való kivételzés iránt az érdekelték eddig a napig juttassák el kérvényüket az államtitkársághoz.

DECEMBER 9:

Olajpogácsa és pogácsadara beszolgáltatása.

DECEMBER 8:

Zsidóknak az 1943. év első negyedére szóló szolgálatban tartására és foglalkozásuk gyakorlására irányuló kérvények benyújtása a Romániai Zsidóközpont megyei hivatalánál.

DECEMBER 10:

Selyemhernyó tenyésztők jelentsek be hernyópete igényüket az illetékes községhez.

Kertészletek forgalmi adója havonta eddig a napig kifizetendő.

Csukavas készletek havonta eddig a napig bejelentendők.

Állattenyésztők, bőrkészítő műhelyek és vállalatok, vágőhidak havonta eddig a napig tesznek bejelentést a községi vagy városi előjáróságnál az előző hónap sertes-, ló- és marha-szarufélék mennyiségéről.

A kereskedelmi könyvek vezetésére kötelezett kereskedő, aki mezőgazdasági terméket vásárol a termelőtől, a vásárlást követő hónap 10-ig láttamozással tartozik levőni a pénzigazgatóságon az egyszerűsített aránylagos illetéket és a bályegytörvény 4. szakasza 20. paragrafusában értelmében esedékes adás-vételi bélyegilletéket.

Tel. 24-45 **ARO ARAD** Tel. 24-45

Ma: **A 7 vig özvegy** Egy szórakoztató vigjáték, 2 óras derű 2 óras kacagás! Előadások 3. 5. 7. 9. 5

Csütörtöktől **DUMAS világhírű regénye Örült vagy lángész** Ivan Mosjoukin parádés szerepében ROSSANO BRAZZ-ival

SPORTSEMÉNYEK

A játékrendszerek kérdése Olaszországban

Olaszországban a labdarúgó játékrendszerek kérdése iránt állandóan növekvő érdeklődést tanúsítanak. Ez a kérdés alapjában igen egyszerű, mert mindössze két rendszert ismernek. Az egyik a régi, míg a másik az új, a „WM”-rendszer. Az utóbbit már csak egyszerűen „sistema”-nak nevezik. És csupán arról beszélnek, hogy átvette-e valamelyik csapat ezt a szisztémát, vagy nem.

A WM-rendszer ma már fölösleges külön ismertetni, a gyakorlatban azonban mégis különbségek ismerhetők fel az olasz és a német, illetve a magyar WM-rendszer között. Míg az utóbbiaknál inkább a védelem megerősítése a főcél, amit a középfedezet hátravonásával érnek el, addig az olaszok a szélsőfedeztetiket is a támadások erősítésére használják, míg az összekötőcsatárok teljes mértékben a támadásnak szentelik erejüket.

A játékrendszer izlés dolga. Két álláspont, hogy nincsenek jó, vagy rossz rendszerek, csupán jó, vagy rossz csapatok. Valamely tizenegyjé, vagy rossz eredményeiből nem lehet a rendszer jóságára következtetni, hanem csak arra, hogy jól, vagy rosszul használták.

Olaszországban meghonosodott az a szokás, hogy a „sistema”-t általános gyógyszerül használják. Ha valamelyik csapatnál nem megy a legjobban a játék, akkor mároról-holnapra bevezetik az új rendszert. Ha azután ezzel sem jutnak előbbre, akkor felborítják az egészet és visszatérnek a régihez. Ilyenkor persze a rendszer hibás és más semmi.

Ez a felrogás természetesen igen veszélyes. És még veszélyesebb a rendszert úgy változtatni, mint a mezt. Mondjuk a bajnokság közepén, minden különbözőbb előkészület nélkül.

Olaszországban a „sistema” új követői közé tartozik a Juventus, mivel válogatott hátvédjére, Ravára már nem számíthatott. Ennek a következménye az, hogy a Juventus, a Vicenzával együtt a legtöbb gólt kapta. A csatársor ugyan szintén több gólt rug, mint régebben, de a kapottakkal mégsem tudnak lépést tartani. A „sistema” legújabb utonca a Venezia. Ők is ebben keresik a megmentő gyógyirt a helyett, hogy elismernék azt, hogy csupán a játékosokat kellene jobb formába hozni.

A Livorno példája biztatja azt, hogy mennyivel inkább fontos a sikerek eléréséhez a csapatnak jó formában tartása. Az olasz élvonal ugyanis fűtlyül minden rendszerre.

Telesport

A TIMISOARAI-TEMESVÁRI PRIETENI ARADON

Az aradi Prieteni és Fortuna tekegyesületek elmúlt heti timisoarai-temesvári vendégvándorlása után a timisoara-temesvári Prieteni vasárnap Aradon játszott. A vendég-csapat négy mérkőzésből háromszor győzött és mindvégig lelkesen játszott. Eredmény az következők: Prieteni (Timisoara-Temesvár)—Fortuna 177:150. Menetek 53, 54, 17, 53, illetve 35, 36, 45, 43. Prieteni (Timisoara-Temesvár)—Rapid 212:173. Menetek 69, 53, 41, 40, il-

letve 44, 34, 51, 44. Prieteni (Arad)—Prieteni (Timisoara-Temesvár) 137:155. Menetek 53, 35, 42, 57, illetve 44, 43, 42, 26. Prieteni (Timisoara-Temesvár)—Fortuna 193:156. Menetek 66, 47, 35, 45, illetve 26, 44, 35, 51. A vendégek a következő összeállításban játszottak: Szabó, Tóth, Cocos, Punga, Cacovianu, Leroy, Stoia, Vidics, Răia, Rudolf, Nagy, Kőszegi és Münich. A mérkőzéseket tizenötös csapatok játszották. Az aradi Prieteni és Fortuna egyesületek viszonzásul emlék selyemzászával kedvezték a vendégeket.

Sport hírek mindenfelől

A horvát labdarúgó bajnokságban a Concordia lemet legyőzte a Gradjanski, az eredmény 2:1 volt. HASK—Vasutasok 4:3.

A Tschammer-kupa győztes München 1860 együttese december 12-én és 13-án Hollandiában szerepelt, mégpedig Hágában és Amsterdamban.

Az Essenben megtartott uszóversenyen Hitzinger a 100 m-es gyorsúszásban 1:03, míg a 200 m-en 2:26.6 idővel győzött.

Az olasz szövetségi kapitány Pozzo kijelentette, hogy a jövő évben megkezdik a nemzetközi mérkőzések sorozatát. Még tavasszal Olaszországban játszanak Magyarország és Horvátország ellen. Külföldön pedig a spanyol és a német válogatottakkal találkoznak.

Németországban a tornászok viadalán nem kevesebb mint 4364 csapat vett részt az idén, ami csaknem 1000 csapatos növekedést jelent a tavalyival szemben.

A timisoarai városi mozik műsora

Előadások kezdete 3, 5, 7, 9-ór. Vasár- és Ünnepeken d. e. 11-ór is

CAPITOL

Az utóbbi évek legsikerültebb vigjátéka

A balszerencés pilóta

Főszerepekben: KARIN HIMBOLDT HEINZ RÜHMANN

Izgalmas künügyi film!

STYX KAPITÁNY

VICTOR DE KOWA

LAURA SOLARI

APOLLO

Ujabb nagy olasz film!

Szerelmi bájtital

Donizetti vigoperája nyomán

Főszerepekben:

MARGHERITA CAROSIO ARMAND FALCONI

Apróhirdetések

Alkalmazás

Mindenesélyt rendelben levő iratokkal, aki jól főz és beszél románul, keresek december 15-re. Timisoara-Temesvár I., Diaconovici Loga-körút 13. (1716)

Bejárónót a kora reggeli órákra hetenként háromszor felveszek. Timisoara-Temesvár IV., Bratianu-utca 7 szám, II. emelet, ajtó 10. (1737)

Főzni tudó mindenest bejárónót azonnal felveszek. Halász, Timisoara-Temesvár, IV., Gojdu-utca 3. sz., ajtó 11. (1708)

FIATAL segédet felveszek festéküzletbe, lehet fűszeres is, ugyancsak fiatal üzleti szolgát is. Ugyanott 41-es nagyon jó bakkanás eladó. Avram & Comp., Timisoara-Temesvár, II., Negruzzi-utca 2. szám. (1689)

Rendés, megbízható mindenest azonnal felveszek. Timisoara-Temesvár, III., Constanta-utca 5. szám, vagy telefon 39-13. (1696)

Bejáró takarítónót reggeli órákra keres Waidmann kávéház, Timisoara-Temesvár, I., Cezar-utca 1, Diaconovici Loga iskolával szemben. (1682)

KERESK jól főző mindenest szakácsnót, lehet idősebb is. Timisoara-Temesvár, III., Timotei Cipariu-utca 11. szám. (1759)

HAT ÉVES kis fiúhoz nevelőnőt keresünk, aki már gyermek melletti volt. Zóna engedéllyel előnyben. Ajánlatokat „gyakorlott” jellegre a timisoara-temesvári kiadóhivatalba kérünk. (1734)

KIHORDÓT felvesz Den. ARAGAZ, Timisoara-Temesvár, I., Regele Ferdinánd körút 6 (1726)

KIFUTÓFIUT felveszek. Cim a timisoara-temesvári kiadóban. (1728)

GEPLAKATOSI, motorszertől és tekeréscsőt felveszek. Timisoara-Temesvár III., Carol-körút 45. (1086)

Szakácsnót és egyszemélyben házzelvezetőnőt keres vidéki nagyvállalat azonnali belépéssel. Timisoara-Temesvár, II., Trei August-utca 3, I. emelet. (1783)

Gyermeknasszonyt keresek délelőtti órákra. Timisoara-Temesvár, I., Buteanu-utca 1. szám, I. emelet. (5252)

AZONNALI belépésre keresünk két fiatalembert, magas fix fizetéssel. Jelentkezni „Speranta” V. Olariu cégnél, Timisoara-Temesvár, III., Carol-körút 43. szám. (1794)

SZEMFELSZEDŐNÖT, esetleg tanuló felveszünk azonnalra. Casa de Manusi, Timisoara-Temesvár, I., 10 Mai-utca 3. (1770)

KERESK jól főző mindenest szakácsnót. Timisoara-Temesvár, I., Regele Mihai I.-körút 8. szám, II. emelet, ajtó 12. (1784)

Nyomdaipari beraktörőt és könyvkötőnőt felvesz Rapid-nyomda, Timisoara-Temesvár I., General Praporgescu-utca 2 szám (Kossák-ház). (1804)

KERESK német gyermeknasszonyt, aki a háztartásban is segítkezik. Timisoara-Temesvár, I., Regele Mihai I. körút 8. szám, II. emelet, ajtó 12. (1783)

BEJÁRÓNÓT 50 év körülit délelőtti 8—11-ig, azonnal felveszünk. Timisoara-Temesvár, IV., Bratianu-utca 29. III. emelet, ajtó 14. (1819)

MEGBÍZHATÓ, főzni tudó mindenest azonnali belépésre keresek. Jelentkezni: Timisoara-Temesvár, III., Plevnei-tér 2. szám, földszint, balra. (1813)

BEJÁRÓNÓT keresek. Timisoara-Temesvár, IV. Ion Ghica-utca 19. szám. ajtó 2. (1808)

Állást keres

Felügyelőnői, vagy házzelvezetőnői állást keresek. Timisoara-Temesvár, IV., Fröbl-utca 45. szám, ajtó 30. (1710)

TÖBB évi bizonyítvánnyal rendelkező keresztény leány állást keres kisebb háztartásban. Timisoara-Temesvár, I., Regina Maria-körút 5, portásnál. (1707)

MINDENESNEK menne főzéshez is értő nő, kisebb családnál. Timisoara-Temesvár, I., Matei Corvin-utca 4. szám, házmasternél. (1766)

INTELLIGENS urilány, aki több idegen nyelvet beszél, menne gyermekekhez csak délelőtti. Iskolás gyermeknél korrepetálást vállal. Cim a timisoara-temesvári kiadóban. (1772)

JÓL FŐZŐ bejárónó állást keres azonnalra, vagy 15-re. Timisoara-Temesvár, I., General Grigorescu-utca 4, házmasternél. (1773)

Matal szabómunkás állandó munkára ajánlkozik. Cim a timisoara-temesvári kiadóban. (1790)

SZERÉNY igérvül idős férfi keres teljes ellátást és gondozást időseknél, esetleg koszt nélkül. Érdeklődni szíveségből Timisoara-Temesvár, I., Petre Carp-utca 6. szám, I. emelet, ajtó 5. (1825)

Adás-vétel

GYERMEKKOCSI-takarót megvételre keresek. Cimeket „Csak két” jellegre a timisoara-temesvári kiadóba kérek. (5289)

ZONGORA, dupla keresztűros, rövid machagoni színű, maidsnem új. eladó. Timisoara-Temesvár, II., Aurel Cosma-utca 1. szám, ajtó 1. (1530)

Megvételre keresek sürgősen kisebb tanyai birtokot, vagy jóforgalmu malmot, szép házzal. Kaniczky Emeric, Bucarest II., Frumoasa-utca 9/bis. (3946)

INTERNACIONAL, Ford- és Casotráktorok kaphatók, cserét is csinálunk. Desider Friedrich, Timisoara-Temesvár, II., Str. Cogălniceanu 8. (1640)

Eladó egy új szürke hosszú télikabát, közzétermetre. Timisoara-Temesvár III., Mihai Vilhelm-utca 8 szám, kapu alatt balra. (1742)

PERZSASZÖNYEGEK 3x4 és több kisebb méret eladó. Ugyanott értékes festmények és egy francia háló is eladó. Megtekinthető délután 3—5 óra között. Timisoara-Temesvár II., Daclor-utca 5. szám, I. emelet. (1743)

Fekete fűzős csizma és férfi kalap Timisoara-Temesvár, III., Romulus-utca 16. alatt eladó. (1780)

Eladó új fekete 46-os lakkcipő és párnák tokkal. Timisoara-Temesvár II, Bonifatiu-utca 12 szám, ajtó 15. (1759)

ZONGORA, kitünő bécsi gyártmány, rövid, fekete, páncél szerkezetű eladó. Timisoara-Temesvár, II., Maresall Joffre-utca 29. (1531)

TERAKOTKÁLYHÁT, használat, keresek megvételre. Telefon 30—68, Timisoara-Temesvár. (1693)

REZÁGY és gyermekvaságy matracokkal együtt, nagy márványosdó, szekrény, kézimángorglógép és 35-ös magas leánycipő eladó. Timisoara-Temesvár, IV., Tudor Vladimirescu-sor 18. szám, I. emelet, ajtó 2. (1736)

Rövid fekete sport csikóbunda eladó. Szíveségből megtekinthető Well szalonban, Timisoara-Temesvár, I., Marasesti-utca 7. szám, II. emelet, ajtó 8. (1616)

Egy női és férfi kabát szövetek eladása olasz gyártáron. Timisoara-Temesvár, II., Saguna-utca 13, szőlőház. (1612)

Alkalmazás

KERESEK árja irodistát, lehetőleg hadmentest. Ajánlatát eddigi működésének, viszonyainak, fizetési igényeinek feltüntetésével „Justicia” jelígre Reclama Hirdetőbe, Arad, Eminescu 8. (4354)

JÓL FŐZŐ német mindenest keresek, aki románul is beszél. Arad, Gh. Popa 10, I. emelet. Jelentkezni d. u. 1—3 között. (4350)

BEJARÓ főző mindenest felveszek. Weisz Gyula, Arad, Regina Maria-körút 12. Uj Fischer Eliz, III. 6. (4355)

KERESEK azonnalra kávéleányt. Klems cukrász, Arad. (4356)

Önállóan dolgozó varróleányt azonnalra felveszek. Kronberger Edith, Arad, Episcopiei-utca 24. (4343)

Házi munkára azonnali belépésre felveszek 13—16 éves lányt, Arad, Gen. Coanda-utca 49 szám. (4344)

Bejárónőt keresek 9—12-ig, könnyű munkára, Arad, Carol-körút 22, földszint, ajtó 1, balra. Jelentkezni d. u. 5-ig. (4345)

Jól bevezetett helyi úgynököt keresünk. Ajánlatok „Jól bevezetett” jelígre Reclama hirdetőbe, Arad Eminescu 8. (4366)

Berkel, Hess vagy Cito-mérleget keresünk. Ajánlatok telefon 26-18, Arad, vagy 23-10 Timișoara-Temesvár. (4367)

Adás-vétel

A Tempo bizományi üzlet Arad (Fischer Eliz-palota) ajánli: keleti és helföldi szőnyegeket, íróasztalokat, varró- és írógépeket, ebédlő- és szobatorokat, esztlárok, festményeket, plakátokat, kasszákat, egyes butorokat. Porcellánok és dísztárgyak nagy választékban. Vesszünk megbízóink részéről teljes lakásberendezéseket, modern és antik butort, szőnyegeket, ezüstöt, varrógépet, nemes porcellánt. Zálogéditő lejtőt meghosszabbítjuk. Futárunk hetenként kétszer megy Timișoara-ra. Tempo, Arad (Fischer Eliz-palota.) Telefon: 19-75. (4028)

Alig használt fekete télikabát, magas termetre eladó. Arad, Saguna-ut 15. ajtó 6. (4323)

Gőzmozdonyt, jó állapotban levőt, 60 mm nyomtávolságú, keresünk. Ajánlatokat Weiszberger Mór úgynökség, Arad, Baritiu-utca 35. Telefon 19-31. (4324)

Jómegeteli tejszarnok, a város központjában, lakással együtt eladó. Cim Reclama hirdetőben, Arad, Eminescu 8. (4323)

ELADÓ modern ebédlőberendezés, előszoba, konyha és kamara. Cim Arad, Constantin cel Mare 9. Neuman gyárral szemben. (4372)

BUJACBAN 2 bekerített telek, elköltözés miatt eladó. Érdeklődni Arad, Grozavescu-utca 12. (4373)

ELADÓ csikó-bunda, muff és sapka. Megtekinthető 9 és 1 között, Arad, Mos Ajun-utca 13. sz. (4352)

Földek

1) Aradon cca 30 k. h. prima, szántó, gyümölcsösssel, gazdasági épületek, 6.000.000
2) U. o. sok gazdasági épülettel és lakóházakkal 8.000.000. 3) 30 kat. hold I-a Biharban, 2.000.000. 4) Arad határában 45 k. h. 2.800.000. 5) U. o. I-a 16 kat. hold, épületekkel, 2.600.000.
HATSCHKEK ÜGYNÖKSÉG, Arad, Carol-körút 17. Telefon 16-95.

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, kik felejtethetlen drága jó férjem,

Lukács Lajos

temetésén résztvettek, koporsójára koszorút, vagy virágot hoztak, ezután fejezem ki leghálásabb köszönetemet.

Özvegy Lukács Lajosné

Kövér dísnó eladó, báznai és Bergschil, 150—200 lgr-ig. darabonként. Arad, Dorobantilor 30, futelep. (4369)

VESZEK antik butort, kristályt, porcellánt, műtárgyakat készpénzért. Címeket „Készpénz” jelígre Reclama Hirdetőbe, Arad, Eminescu-utca 8. kérek. (1775)

Keresek megvételre jó állapotban levő 25—26-os gyermekhócipőt. Ugyanott 23-as hócipő eladó. Arad, Ioan Petran-utca 1. Kozsinek fehérnemű varroda. (5253)

ELSŐRANGU takaréktűzhely, fekete posztó női kabát 100-as bőségű eladó. Arad, Dr. Ioan Suciu 40, Ficzay. (4351)

EGY „SZ.” szakszofon eladó. Arad, Popa Ioan Rusu 5. (4357)

Molyragást

szakadást, égést, művésziesen beszövi Weisz István, Arad, Eminescu-utca 15. Telefon 10-97.

KEVESET használt fekete télikabát, közép magassága, sovány termetre eladó. Arad, Ghiba Birta-utca 42, Kovács. (4358)

UJ 39-es női fekete felt cipő, fehér zománcozott takaréktűzhely eladó. Arad, Földes-palota, II. emelet, ajtó 8. (4359)

Zongorát, vagy pianót bárbe keresek. Cim Reclama hirdetőben, Arad, Eminescu-utca 8. (4340)

Gyári futó és ebédlő szőnyegeket keresek. Cim Reclama hirdetőben, Arad, Eminescu-utca 8. (4342)

FÉRFI félcipő 45—46-os, ujonnan talpalva, 4500 lejért eladó. Timișoara-Temesvár, IV., Mircea Voda-utca 12. sz. I. emelet, ajtó 6. (1822)

SZÜRKE férfitélikabát, jó állapotban, közepetermetre, egy öltöny és egy pár sárcipő eladó. Megtekinthető déli 2—3 óra között, Timișoara-Temesvár, III., Brâncoveanu-utca 12. szám, III. emelet, ajtó 9. (1823)

Cipőtalpa és bakkancsa kétszer annyi ideig tart és vízhatanná válik, ha havonként bekenni „Calogloru” tinkturával. Patentirozott talpalmay, egy üveg ára 86 lej. Vízszigetelőket keresünk. Nagyobb rendeléseket is felveszünk droguériák, bőrkereskedők és más vízszigetelő részére. Csakis „Orient Boy” által. Timișoara-Temesvár I., Ungureanu-utca 9 szám. (1761)

BUNDABÉLÉS, kötött kabátkák (puloverek), kesztyűk, ruhák eladók. Timișoara-Temesvár, III., Mitropolitul Varlaam-utca 4. szám, 1—4 óra között. (1821)

Angoraruha, buzakék, közepetermetre, olcsón eladó. Timișoara-Temesvár I., Regele Mihai-körút 8 szám, III. emelet, 17. délelőtt. (1800)

Hócipő, fekete, 39 es, majdnem új, eladó. Csak délután. Timișoara-Temesvár IV., Budai Deleanu-utca 28 szám, ajtó 2 (1791)

Kombinált Fréz és barkasor gépet azonnal megveszek. Cim a timișoara-i-temesvári kiadóban. (1796)

Jó állapotban levő ifjúsági és meséskönyveket veszek. Cim: Elekes könyvkereskedésben, Brasov-Brassó. (3951)

Eladó két virágállvány, asparagus, fallóra, toletaszial, fayancmosdó, nagy ritazókó-sár, különféle üveg- és porcellántárgyak. Schiller, Arad, Dorobantilor-utca 42. (4362)
Mély gyermekkosci eladó, Arad, Grivitei-utca 2. (4363)

Füredőberendezéshez egy köbméterű víztartályt keresek, jó állapotban. Demény Mihály, Rovine 233. (4630)

Veszek karácsonyi ajándéknak alkalmas tárgyakat, szép szőnyeget, ékszer, ezüst-készletet, tálcaikat, tea-kocsit. Címeket lezárt borítékban „Karácsonyi ajándék” jelígre Reclama hirdetőbe, Arad, Eminescu-utca 8 kérek. (4297)

Revolvereszerge, illetőleg Fasonautomata, csavar és gyorsprés eladó. Érdeklődők adják le címüket Reclama hirdetőbe, Arad, Eminescu 8, „Tomegygyártás” jelígre. (4283)

Senn Irén zongora iskolát keresek, Arad, Metianu 6, I. ajtó 2, Jurca. (4341)

Gyermekjáték vilányvasutat megvételre keresek. Pálincás, Arad, Eminescu-utca 13. (4348)

Zongora, bécsi, rövid, fekete, kettő drb. valódi bőr utitáska, ugyanott vadonatúj szmoking, közepetermetre eladó, Cim Reclama hirdetőben Arad, Eminescu 8. (4361)

Flecsorélném 6-os „Vesta” kályhámát, ugyanilyen 4-esre. Arad, Cap. Ignat 59 sz. (4363)

Eladó szép bányai román ruhásbaba, fiúsz, kőpek. Cim Reclama hirdetőben, Arad, Eminescu 8. (4365)

Káposztáskád, kézi tojókocsi, villanyfelszerelési anyagok, olcsón eladók. Arad, Gr. Camsa 32. (4368)

Eladó új daráló, teljes szíjjal, motorral, Sztarek Macea-Mácsa, Arad-megye. (4346)
Gyermek (Neumann) kabát eladó. Érdeklődni. Arad, Maragești 8, tejszarnokban. (4347)

GYERMEKHÓCIPÓ 24-es cipőre, jó állapotban levő, eladó. Timișoara-Temesvár, II., Vasile Carlova-utca 4. (1817)

KITÜNŐ, majdnem új állapotban levő fekete férfitélikabát eladó. Steiner, Timișoara-Temesvár, III., Bul. Buzdugan 61. szám. (1820)

ELADÓ egy gázfürdőkályha Ara-gázra átalakítható, azonkívül egy villanyrezező két karikával. Timișoara-Temesvár, II., Balas-utca 26. szám. (1814)

ELADÓ egy télikabát és egy hosszú zongora. Timișoara-Temesvár, IV., Ion Ghica-utca 19. szám, ajtó 2, délután 3 órától. (1809)

3 m. HOSSZU, vastag gyapjuszövet jutányos áron eladó. Timișoara-Temesvár, II., Titu Maiorescu-utca 9. szám, I. emelet, ajtó 7. (1810)

HATSCHKEK ÜGYNÖKSÉG

Arad, Carol körút 17. Tel. 16-95.

Árak ezrekben!

HÁZAK: 15.000: új modern bérvilla. — 12.000: központban 14 bérlemény, cca 400- ezer hozam, nagy kert. — 10.000: luxusvilla, jó lakáselosztással. — 7000: főtér mellett, emeletes üzl. bérház. — 7000: belv. sarokbérház. — 6500: bérház üzl. 50 lakás, 240.000 hozam. — 5000: villanegyedben fél-emeletes, 14 lakással. — 4500: murespartii villa, 2 lakás, kettős telek. — 3500: központban nagyjövendelmű átjáróház, kettős telek. — 3500: belv. 7 lakásos. — 3200: murespartii lakásos villa. — 3000: Ref. templomnál 3 lakásos. — 3000: központban, emeletes bérház. — 2750: fűtővezeték 5 lakás, gazd. épületek, nagy kert. — 2500: Közközbiznál 2 középnagy, 6 kis-lakás. — 2300: megállónál, belv. 7 lakás, nagy udvar. — 2250: belv. 4-szobás magánház, kert. — 1500: lantúthézh köz-el üzl. sarokbérház, nagy hozam. — 1250: fűtővezeték üzl. sarokház. — 1000: pernevei nagytelkű 2 lakásos. — 750: II. ker. 6 lakásos, nagy kertel. — 700: küln. 4-szobás.

Szólók

hegyközségi 4.5 kat. hold I-a hiánytalan szőlő tel. felszereléssel fűtőn 4 szobás lakással 4.500.000. U. o. 7 és 1/2 kat. hold I-a hiánytalan szőlő felszerelés és kolnával 3.500.000.

11 katasztrális hold megállónál, hat-szobás lakás, melléképületek, 3 millió. 3.5 kat. hold. Paulis-Pálos, I-a csemege-szőlő, épülettel a fűtőn, 1.500.000 lei. Gal-san 3 hold villával 1.200.000 lei. — Hegy-községben 2 holdas I-a szőlő, 150 gyümölcs-fa. kétszobás alapincézett villa, istálló, fel-szereléssel és berendezéssel, 600.000. lei. — **HATSCHKEK ÜGYNÖKSÉG** Arad, Carol-körút 17. Telefon 16-95.

Lakás

Egy kis szoba üresen, külön bejáratú, ma-gános hólygnak kiadó. Cim Reclama hir-detőben, Arad, Eminescu 8. (4349)

MAGANOS nő, lakótársnőt keres, eset-leg teljes ellátással is. Cim Reclama Arad, Eminescu 8. (4360)

Egy üres szoba, közös konyahasználattal kiadó. Cim Reclama, Arad. (4370)

HALÓSZOBA, majdnem új, elutazás miatt eladó. Megtekinthető délután. Ti-mișoara-Temesvár, I., Lonovici-utca 10. szám, I. emelet. (1781)

Keresek kis butorozatlan szobát, Plevnei-tér közelében. Dr. Naschitz, Timișoara-Tem-esvár III., Iosif Gal-utca 6 szám. (1898)

SZEPEN butorozott szoba fürdőszoba-használattal, azonnalra kiadó. Timișoa-ra-Temesvár, III., Asanesti-tér 3. szám, I. emelet, ajtó 9. (1815)

BELVÁROSBAN, villamos mellett, für-dőszobahasználattal különbejáratu szo-ba, azonnal elfogalható, kiadó. Telefon 11—32, Timișoara-Temesvár. (1818)

Különféle

Pelostkairást, parkett-sírolást és nagy-tel. aritást vállalok. Lovas Károly, Arad, Oituz utca 111. (3772)

ELVESZTETTEM november 30-án fő-postán irattáskámat, iratokkal együtt. Özv. Weinberger Gyuláné. Megtalálójá a pénzt megtarthatja, az iratokat adja le a Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu 8. (4371)

ANGOLT, németet 3 hónap alatt megta-nulhat tökéletes nyelvtanártól. Iskolai korrepetálást vállalok. Címeket Arad, Bratianu-utca 21, trafikba kérek. (4374)

2—3 SZOBÁS, összkomfortos lakást keresek. Címeket „Pontos fizető” jelígre Reclama Hirdetőbe, Arad, Eminescu 8. (4353)

Mandolinozni, gitározni és hegedülni tanít Mannheim Károly, Arad, Carol-körút 12. ajtó 1 szám. (4339)

Öltőt gyümölcsfűk, egres, aranyribizke, manáléb csemeték, 32 harcikanári eladó. Arad-Buzsák, Mircea Voda 32, Zelenák. (4364)

Jó házörv kívánát átvennék. Ajánlatokat „Könyvbarát” jelígre a timișoara-i-temes-vári kiadóba kérek. (1805)

Régi kalapokat modern formára átdolgoz Zähringer férfi kalapműhely, Timișoara-Temesvár I., Lonovici-utca 4 szám. (1803)

TANÁR vállalja gimnazisták korrepe-tálását minden tantárgyból, mérsékelt áron. Timișoara-Temesvár, III., Asanesti-tér 3. szám, I. emelet, ajtó 9. (1816)

DIÁKOKAT, vagy leányokat 2—3-at, teljes ellátásba vennék, esetleg koszt nélkül is, szép butorozott szobába. Cim a timișoara-i-temesvári kiadóban, vagy szíveségből telefon 34—79. (1812)